

W PRZYSZŁOŚĆ - Z PRZESZŁOŚCIĄ

W przededniu 130. rocznicy powstania ruchu zawodowego budowlanych w Polsce rozmawiamy:

ze Zbigniewem Figurskim

z Ryszardem Barwinkiem

W Czasem mnie niepokoi, jak bardzo postulaty związkowe naszych dawnych poprzedników są podobne do naszych dzisiejszych postulatów. Warunki się zmieniają, ale wciąż walczyliśmy o to samo i nic, co wywalczyliśmy, nie jest dane na zawsze...

str. 3

W W Związku Zawodowym „Budowlani”, pomimo następujących zmian pokoleniowych, widzę doświadczonych działaczy, ale jest też rotacja pokoleniowa, młodzieży ciągle przybywa. Ten związek nie umiera, on żyje.

str. 7

STANOWISKO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI”

W SPRAWIE

PROJEKTU WPROWADZENIA CBAM (węglowego mechanizmu dostosowywania cen na granicy UE) ORAZ ZMIAN W EUROPEJSKIM SYSTEMIE REDUKCJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH EU-ETS

str. 5

STANOWISKO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI”

W SPRAWIE

SKUTKÓW WDROŻENIA UNIJNEJ STRATEGII NA RZECZ BIORÓŻNORODNOŚCI 2030 DLA POLSKIEGO LEŚNICTWA, PRZEMYSŁU DRZEWNEGO I MEBLARSKIEGO

str. 6

Przegląd związkowych wydarzeń w Polsce

Manifestacja w obronie polskiej branży górniczo-energetycznej

Jak informuje Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, 9 czerwca przez centrum Warszawy przeszła manifestacja pracowników sektora energetyczno-górnego, zrzeszonych w 16 organizacjach związkowych. Protestowali przeciwko łamaniu przez rząd zasad współpracy ze stroną związkową, niezrozumiałym restrukturyzacji poszczególnych zakładów pracy oraz jawnemu łamaniu praw pracowniczych.

Protestujący oczekują od rządu szczegółów na temat planu wydzielenia ze spółek energetycznych zakładów opartych na węglu i skupienia ich w Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego (NABE) oraz podjęcia konkretnych działań, zmierzających do stworzenia nowych miejsc pracy w miejsce utraconych na skutek transformacji energetycznej. Wskazują, że tworzenie nowych konstrukcji prawnych, w rodzaju NABE, bez konsultacji ze związkami zawodowymi, jest złamaniem zasad współpracy przy wprowadzaniu zmian strukturalno-organizacyjnych.

Organizatorem protestu był Ogólnopolski Komitet Protestacyjno-Strajkowy, zrzeszający 16 organizacji związkowych w spółkach energetyczno-górnich, okołenergetycznych oraz ciepłowniczych. Demonstracja przeszła obok siedziby przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Warszawie, Ministerstwa Aktywów Państwowych, siedziby Polskiej Grupy Energetycznej oraz Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

Ogólnopolski Komitet Protestacyjno-Strajkowy zawiązał się 11 maja i jednoczy związkowców z kopalni węgla brunatnego i związanych z nimi elektrowni i ciepłowni. Inicjatorami powołania Komitetu była Federacja ZZ Górnictwa Węgla Brunatnego (w tym MZZ „Odkrywka” KWB Belchatów) i ZZ „Kontra” – organizacje członkowskie OPZZ. W skład Komitetu weszło również Zrzeszenie ZZ Energetyków, wchodzące w skład organizacji zrzeszonych w OPZZ.

Protest w obronie KWB Turów

26 maja we Wrocławiu pojawili się związkowcy z OPZZ, Sierpnia 80, Forum Związków Zawodowych oraz Solidarności – informuje OPZZ. Protest jest odpowiedzią na postanowienie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który po rozpatrzeniu skargi Czech, wezwał do natychmiastowego wstrzymania wydobycia węgla w Turowie.

Barbara Popielarz – wiceprzewodnicząca OPZZ w swoim wystąpieniu podkreśliła, że decyzja TSUE całkowicie pomija znaczenie kopalni dla polskiego systemu bezpieczeństwa energetycznego oraz sytuacji tysięcy pracowników kopalni Turów, elektrowni Turów oraz setek firm kooperujących z tymi przedsiębiorstwami. - Okazuje się, że można jedną decyzją, w ciągu jednego dnia wstrzymać funkcjonowanie przedsiębiorstwa, co dla kopalni i elektrowni Turów oznacza tak naprawdę ich likwidację – mówiła Popielarz. W trakcie manifestacji wznoszone jest m.in. hasło „Ręce precz od Turowa”, przed wejściem do Biura PE wysypano worek węgla brunatnego.

OPZZ domaga się od rządu, zarządu PGE GiEK oraz całej Grupy PGE natychmiastowych i zdecydowanych działań w obronie miejsc pracy w kopalni i elektrowni Turów.

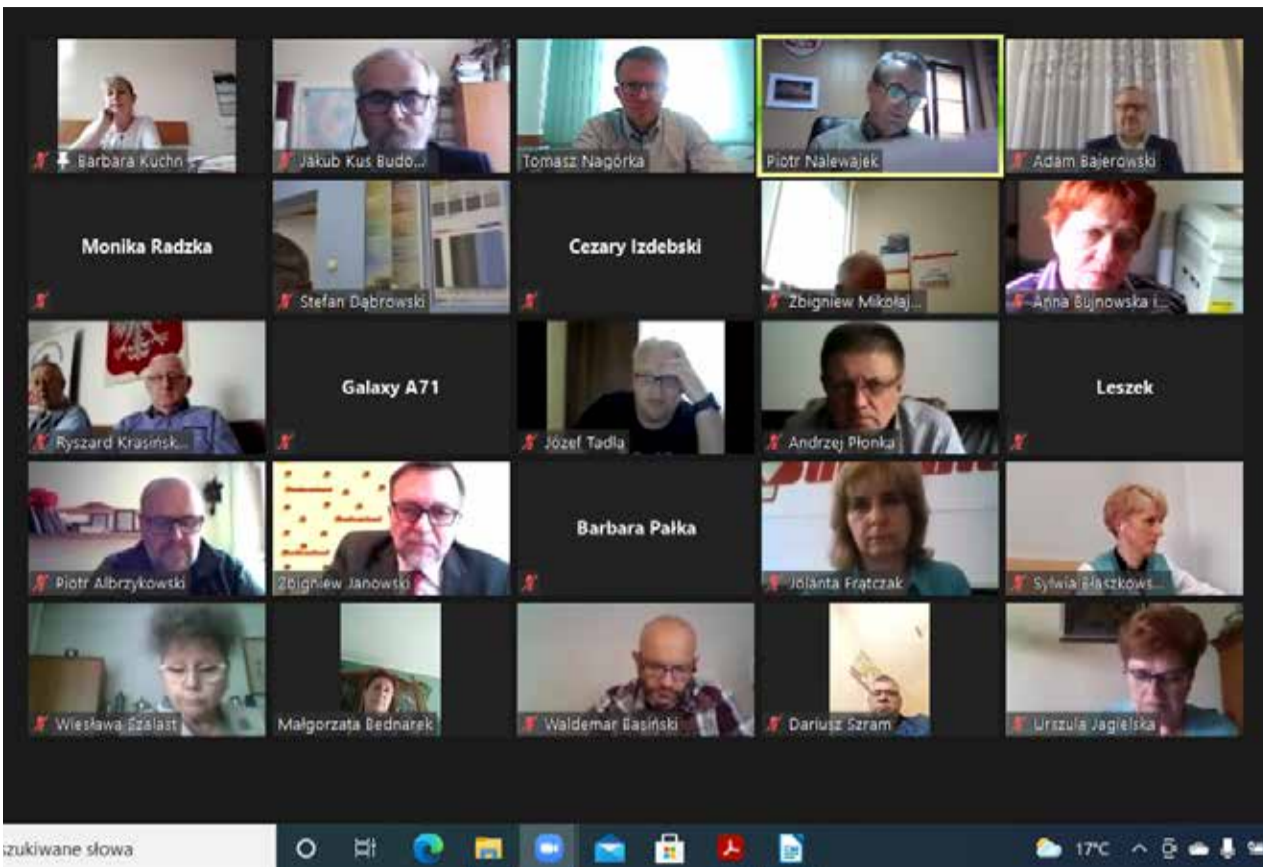
ZNP w obronie edukacji włączającej

1 czerwca 2021 r. Związek Nauczycielstwa Polskiego rozpoczął ogólnopolską akcję zbierania podpisów pod petycją ws. projektowanych zmian w edukacji włączającej. Petycja, która jest dostępna na stronie internetowej ZNP w formie elektronicznej, jest skierowana do nauczycieli, rodziców i innych osób zainteresowanych przedstawionym problemem oraz do organizacji pozarządowych i samorządowych.

W petycji ZNP zwraca uwagę na to, że „projektowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki zmiany w zakresie edukacji włączającej są kontrowersyjne i

cd. na str. 4

Rada Krajowa podsumowała 2020 r.

27 maja odbyło się zdalne posiedzenie Rady Krajowej Związku Zawodowego „Budowlani”, na którym omówiono m.in. sprawozdanie finansowe Związku za rok 2020 oraz przyjęto sprawozdanie z działalności statutowej Zarządu Krajowego „Budowlanych” za ubiegły rok. Obrady poprowadził przewodniczący Związku Zbigniew Janowski. Główną Komisję Rewizyjną reprezentowała Małgorzata Bednarek.

Projekty bilansu oraz rachunku zysków i strat, które składają się na sprawozdanie finansowe Związku za 2020 r., przedstawiła główna księgowa Związku Barbara Pałka. Projekt sprawozdania został wcześniej zarekomendowany Radzie Krajowej przez Zarząd Krajowy. W związku z niezakończeniem kontroli, Główna Komisja Rewizyjna zwróciła się do Rady z wnioskiem o zdjęcie z porządku obrad punktu dotyczącego przedstawienia opinii Komisji do sprawozdania finansowego. Rada Krajowa przyjęła wniosek Komisji oraz postanowiła, że sprawozdanie finansowe zostanie przyjęte podczas wrześniowego posiedzenia Rady Krajowej. Możliwość zatwierdzenia sprawozdania finansowego do 30 września 2021 r. wprowadziło rozporządzenie Ministra Finansów. Dodatkowo Rada Krajowa zwróciła się do Głównej Komisji Rewizyjnej o przedstawienie opinii do sprawozdania nie później

niż do dnia 26 sierpnia bieżącego roku.

Projekt sprawozdania z działalności statutowej Zarządu Krajowego Związku Zawodowego „Budowlani” przedstawił sekretarz krajowy ds. organizacyjnych Tomasz Nagórka.

Ograniczenia w przemieszczaniu się oraz limity udziału w spotkaniach organizowanych w dotychczasowej formie (stacjonarnie) zmusiły wiele organizacji, w tym Związek Zawodowy „Budowlani”, do organizacji posiedzeń organów statutowych oraz innych wydarzeń w formie zdalnej. W tym celu Związek wykorzystywał aplikację ZOOM, która umożliwia organizację spotkań w formie wideokonferencji.

W roku 2020 r. Związek, pomimo zaawansowanych prac organizacyjnych, zmuszony był przenieść organizację X Kongresu z kwietnia na wrzesień, nie odbyły się m.in. uroczyste obchody Dnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy, centralne obchody Dnia Budowlanych oraz Zawody Wędkarskie o Puchar Przewodniczącego Związku.

Pandemia koronawirusa wymusiła na Związku Zawodowym „Budowlani” przeorganizowanie pracy wykonywanej na rzecz jego członków i struktur, kontakt zdalny oraz zachowanie odpowiedniego reżimu sanitarnego. Pomimo pandemii Biuro

Zarządu Krajowego wykonywało swoje obowiązki w sposób ciągły.

W związku z napływającymi do Biura Zarządu Krajowego propozycjami zmian w regulaminach funkcjonowania Rady Krajowej i Zarządu Krajowego oraz ordynacji wyborczej Związku, powołany został zespół roboczy, którego celem jest opracowanie projektu zmian do wspomnianych dokumentów. W skład zespołu weszli: Stefan Dąbrowski (Okręg Śląski) – przewodniczący zespołu, Anna Dziuba (Okręg Warmińsko-Mazurski) oraz Waldemar Basiński (Okręg Wielkopolski).

Na zakończenie posiedzenia Rady Krajowej poruszono ważną dla branży leśnej oraz przemysłu drzewnego i meblarskiego kwestię wdrażania strategii na rzecz bioróżnorodności w Unii Europejskiej. Sprawę zreferowali przewodniczący Krajowej Sekcji Leśnictwa i Ochrony Środowiska Piotr Nalewajek oraz sekretarz krajowy ds. dialogu Jakub Kus. Związek Zawodowy „Budowlani” domaga się od polskich władz oraz europosłów podjęcia działań na rzecz ochrony konkurencyjności krajowego sektora leśnego, drzewnego i meblarskiego oraz utrzymania miejsc pracy w tych sektorach gospodarki.

Red/tn
Tomasz Nagórka

W PRZYSZŁOŚĆ - Z PRZESZŁOŚCIĄ

Związek zawodowy to wspólnota ale też historia i doświadczenie

Ze Zbigniewem Figurskim, przewodniczącym Komisji Historycznej Związku Zawodowego „Budowlani”, członkiem Rady Krajowej i wiceprzewodniczącym Okręgu Kujawsko-Pomorskiego rozmawia Jakub Kus

■ **Jakub Kus:** Działasz w ruchu związkowym od wielu lat. Jaka była Twoja „droga związkowca”? Jakie były jej początki?

Zbigniew Figurski: W związkach zawodowych jestem od 1960 roku, czyli ponad 60 lat. Rozpocząłem działalność w Bydgoskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, w niej potem tworzyliśmy niezależny związek, który po 1991 r. wszedł w skład jednolitego ZZ „Budowlani”. W latach 1993-2004 pełniłem funkcję przewodniczącego Okręgowej Komisji Rewizyjnej Okręgu Kujawsko-Pomorskiego, a w latach 1999-2004 byłem członkiem Głównej Komisji. W latach 2004-2015 byłem członkiem Rady Krajowej i jestem nim w obecnej kadencji, od 2020 roku. Od 2004 r. do 2014 r. byłem przewodniczącym Okręgu, a od 2015 do dziś pełnię funkcję wiceprzewodniczącego Okręgu Kujawsko-Pomorskiego. Od 2004 do 2014 byłem członkiem Prezydium Rady Wojewódzkiej OPZZ. Trochę się tego nazbierało. Mogę też dodać, że od 2010 roku jestem członkiem Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy, I, oczywiście, co dla mnie ważne – od 2017 roku jestem przewodniczącym Komisji Historycznej Związku Zawodowego „Budowlani”.

■ **Zbliżamy się do 130 rocznicy powstania ruchu zawodowego budowlanych w Polsce. Czy uważasz, że powinniśmy tę rocznicę uczcić w jakiś szczególny sposób?**

Oczywiście, tak. „Budowlani” są jednym z najstarszych związków zawodowych w Polsce, z bardzo ciekawą historią. Ten ruch związkowy ma się czym pochwalić, ma ogromny dorobek w walce o prawa pracownicze. I, co bardzo ważne, mimo wielu nurtów, zmian organizacyjnych i trudnych momentów w swojej historii, zachował ciągłość. Jak to stwierdzić? Głównym dowodem jest to, że wciąż nawiązujemy do historii z 1892 roku, do doświadczeń z początku XX wieku, do lat międzywojennych, ale też do działań w PRL-u, które przecież też było działaniem propracowniczym, chociaż na pewno nie niezależnym. Powinniśmy tę rocznicę uczcić, bo to nie tylko historia, nie tylko rzecz, która spaja każdą organizację. To też pamięć o ludziach, którzy budowali

ten ruch zawodowy i poświęcili mu sporą część swego życia. I, co równie ważne – jest ciągłość tego, o co walczyliśmy. Czasem mnie niepokoi, jak bardzo postulaty związkowe naszych dawnych poprzedników są podobne do naszych dzisiejszych postulatów. Warunki się zmieniają, ale wciąż walczyliśmy o to samo i nic, co wywalczyliśmy, nie jest dane na zawsze...

Uważam, że powinniśmy uczcić nasz jubileusz zarówno na szczeblu centralnym – w formie ogólnokrajowego spotkania, jak i na szczeblu każdego okręgu. Także dlatego, że nasze drogi w różnych regionach przebiegały różnie i spotkały się w jednolitym Związku Zawodowym „Budowlani”. Tu formy jubileuszu mogą być różne. Przypominam też, że ważne są symbole. Może warto, tak jak np. w Okręgu Świętokrzyskim czy Kujawsko-Pomorskim pomyśleć o sztandarach w innych okręgach?

Ma to być wspólne święto budowlanych, pracowników przemysłu materiałów budowlanych, spółdzielców, drzewiarzy, meblarzy, leśników, pracowników ochrony przyrody i innych. O wszystkich tych, którzy tworzyli ruch związkowy w tych sektorach. Bez zjednoczenia tych wszystkich ruchów związkowych nie byłoby dziś naszej organizacji.

■ **Przewodniczysz Komisji Historycznej Związku. Co, Twoim zdaniem, jest najważniejszym zadaniem i celem prac tej Komisji?**

Komisja Historyczna została reaktywowana w 2017 roku, przed 125-leciem Związku. Jej celem jest „gromadzenie istotnych informacji, dokumentów i doświadczeń z działalności Związku Zawodowego „Budowlani” oraz organizacji i ruchów zawodowych poprzedzających powstanie jednolitego ZZ „Budowlani” i w czasie ostatnich 30 lat, a także, w oparciu o zgromadzone dane, przygotowywanie wniosków i opracowań, które mogą być wykorzystane w bieżącej działalności Związku”. To z uchwały o powołaniu Komisji i to jest w zasadzie najważniejsze. Zbieramy dokumentację: dokumenty źródłowe i zdjęcia, nawiązujemy kontakty z dawnymi działaczami, uczestniczymy w ciekawych projektach. Odsyłam tutaj np. do projektu międzynarodowego

TIMELES – linie postępu społecznego w Europie, gdzie przygotowaliśmy polski materiał historyczny. Przygotowujemy też merytorycznie uroczystości jubileuszowe.

■ **Pamiętam jeszcze Komisję Historyczną działającą w latach dziewięćdziesiątych pod kierownictwem nieodżałowanej pamięci dr Czesława Krawczaka i Mariusza Maślaczyńskiego. Wtedy było nas więcej. Dziś Komisja działa w dość skromnym składzie. Czy dziś już prawie nikt nie interesuje się historią ruchu związkowego?**

Też pamiętam. Trudno będzie znaleźć osobę z taką pasją badacza jak dr Krawczak, będącego jednocześnie związkowcem. Z kolei Mariusz Maślaczyński w Okręgu Wielkopolskim i Zarząd Krajowy bardzo pomagali w pracy Komisji. Tamta Komisja zebrała i zostawiła bardzo dużo materiałów, po części nieopracowanych, z których nadal korzystamy. To nie jest tak, że związkowcy nie interesują się historią swojego ruchu. Ale dziś trzeba naszą historię upowszechnić inaczej. Młodzi związkowcy (ale też czasem i ci starsi) „siedzą na Facebooku”, przeglądają strony internetowe i tam też powinny być nasze informacje. A jednocześnie dobrze byłoby bardziej w tym celu wykorzystywać tę gazetę, bo wielu z nas ma do niej duży sentyment. Komisja będzie chciała pisać o historii Związku – szczególnie przed 130-leciem naszego ruchu. Przy okazji chciałbym o coś zaapelować do naszych zarządów okręgowych.

Nie wszystkie zaangażowały się w prace Komisji i zgłosiły swoich przedstawicieli. A ponieważ przez wiele lat nasz ruch rozwijał się regionalnie, brak takiej reprezentacji grozi nam pozostawieniem „białych plam” w badaniu naszej historii...

■ **Komisja uczestniczy w zbieraniu materiałów źródłowych z historii Związku. Jakie materiały są najważniejsze? Co szczególnie powinniśmy starać się ocalić od zapomnienia i przekazać kolejnym pokoleniom związkowców?**

Najważniejsze są wszelkie materiały dokumentujące działania związkowe: uchwały, odezwy, sprawozdania, teksty porozumień, a także dokumentacja fotograficzna. Spotykamy także czasem regionalne opracowania historyczne, książki i broszury, o których wcześniej nie wiedzieliśmy. Wiele organizacji zakładowych i okręgowych prowadziło kiedyś księgi pamiątkowe. Apeluję o przekazywanie tych materiałów do centrali Związku w Warszawie. I od razu podkreślam: nie chcemy nikomu niczego zabierać. Chcemy skopiować i zdigitalizować materiały źródłowe, które następnie oddamy. Dotyczy to przede wszystkim materiałów i zdjęć, które znajdują się w rękach prywatnych.

■ **Planujemy wydawnictwo z okazji 130-lecia. W przygotowaniach materiałów do tej publikacji bierze udział Komisja Historyczna. Co, Twoim zdaniem, powinno się znaleźć w takiej publikacji?**

Tak, chcielibyśmy przygotować takie wydawnictwo i już nad nim pracujemy. Nie będzie to opracowanie naukowe, tylko jubileuszowe. Na pewno przedstawimy krótki rys historyczny naszego ruchu, zdjęcia z epoki, być może kopie dokumentów. Chcielibyśmy, by znalazły się tam także wspomnienia dawnych działaczy związkowych, ale tu wiele zależy od zainteresowanych. Mamy bardzo ciekawy materiał fotograficzny, ale są w nim oczywiście luki „regionalne”. Nie chcielibyśmy aby niektóre ważne regiony – okręgi zostały pominięte. Ale to w dużej mierze zależy od zaangażowania samych okręgów. Ponawiam więc apel o dostarczanie materiałów...

■ **W tym roku, trochę niepostrzeżenie, minęło 30 lat od utworzenia jednolitego Związku Zawodowego „Budowlani”. Trzydzieści lat to i dużo, i mało w historii takiej organizacji jak nasza. Czy możesz wymienić trzy rzeczy, które w naszym ruchu związkowym zmieniły się najbardziej przez ten czas?**

Historia jednolitego ZZ „Budowlani” jest bardzo ważnym elementem historii całego naszego ruchu. To w końcu ponad 130 lat tego okresu działalności. Bardzo trudno mi wymienić tylko trzy rzeczy, które się zmieniły przez te 30 lat w naszym ruchu związkowym, bo jest ich mnóstwo. Żyjemy w zupełnie innej rzeczywistości gospodarczej i społecznej niż w 1991 roku. Jednak spróbuję wymienić to, co moim zdaniem jest szczególnie ważne.

Po pierwsze, zjednoczyliśmy się z branżowym ruchem związkowym, działającym w przemyśle cementowym, wapienniczym, innych wyrobów i materiałów budowlanych, w przemyśle drzewnym i meblarskim, w leśnictwie i ochronie środowiska. To poszerzyło i zmieniło charakter naszych działań. I moim zdaniem zdecydowanie się sprawdziło.

Po drugie, przez to, że działamy w innych warunkach, zmieniło się podejście do działalności związkowej. W 1991 roku wydawało się nam, że związki będą miały silniejszą pozycję w systemie, że prawo pracy będzie w większym zakresie oparte na dialogu, na układach zbiorowych, że będziemy mieli zawsze dopływ nowych liderów, że zostanie nam ten entuzjazm z czasu, kiedy budowaliśmy niezależny branżowy ruch związkowy. Dziś bycie liderem związkowym to ciężka i często niewdzięczna robota. I trudno znaleźć do niej chętnych. A sami związkowcy traktują czasem związek jak instytucję, a nie wspólnotę, którą trzeba razem budować...

I wreszcie, po trzecie, nauczyliśmy się liczyć tylko na siebie. I już wiemy, że związek zawodowy nie ma przyjaciół w polityce, ma tylko interesy. Jeszcze w 1991 roku wielu z nas wierzyło, że są inne ruchy, partie polityczne, które mogą nas reprezentować, bo mamy wspólne cele. Dziś już wiemy, że to było naiwne i że trzeba rozmawiać z każdym, kto popiera nasze postulaty. Ale nie należy się zbyt przywiązywać...

■ **Dziękuję za rozmowę.**

W PRZYSZŁOŚĆ - Z PRZESZŁOŚCIĄ

Zarząd Krajowy obradował „na żywo”

17 czerwca, pierwszy raz od wybuchu pandemii koronawirusa, w siedzibie „Budowlanych” w Warszawie, odbyło się stacjonarne posiedzenie Zarządu Krajowego Związku Zawodowego „Budowlani”. Obok członków Zarządu Krajowego uczestniczyli w nim przedstawiciele Głównej Komisji Rewizyjnej: Małgorzata Władek (przewodnicząca GKR) oraz Małgorzata Bednarek (zastępca przewodniczącej GKR).

W związku z tym, że były to pierwsze stacjonarne obrady od kongresowego posiedzenia Rady Krajowej, rozpoczynającego kadencję 2020-2025, przewodniczący Związku Zbigniew Janowski wręczył każdemu członkowi Zarządu zaświadczenie o wyborze na tę funkcję.

Znaczną część posiedzenia poświęcono przedstawieniu i omówieniu wniosków Zespołu Kontrolnego GKR, które odnoszą się do projektu sprawozdania finansowego Związku za 2020 r. W przyjętym stanowisku Zarząd Krajowy odniósł się do uwag zgłaszanych przez członków Komisji.

Zarząd Krajowy zapoznał się z informacją na temat bieżącej działalności Biura

Zarządu Krajowego oraz biur okręgow.

W sprawach istotnych dla Związku Zawodowego „Budowlani” Zarząd Krajowy przyjął dwa stanowiska:

Stanowisko ws. projektu wprowadzenia CBAM (węglowego mechanizmu dostosowywania cen na granicy UE) oraz zmian

w europejskim systemie redukcji gazów cieplarnianych EU-ETS;

Stanowisko ws. skutków wdrożenia unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 dla polskiego leśnictwa, przemysłu

drzewnego i meblarskiego.

Zdaniem „Budowlanych”, CBAM, który ma zapobiec ucieczce produkcji wysokoemisyjnej z krajów Unii oraz nieuczciwej konkurencji, może być pierwszym realnym instrumentem wpływu UE na politykę globalną w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych. Związek zdecydowanie przeciwstawia się działaniom, które mogą skutkować likwidacją całych gałęzi przemysłu na terenie UE i w Polsce i utratą ogromnej ilości miejsc pracy, bez perspektyw zapewnienia pracownikom zatrudnienia pozwalającego co najmniej na utrzymanie dotychczasowego poziomu życia. Stanowisko „Budowlanych” wzywa rząd RP do przedstawienia na forum instytucji UE jasnego stanowiska popierającego mechanizm CBAM.

W stanowisku, dotyczącym bioróżnorodności, Związek Zawodowy „Budowlani” wyraża swoje głębokie zaniepokojenie bra-

kiem oficjalnej reakcji polskiego rządu na Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie tzw. strategii na rzecz bioróżnorodności i

brakiem informacji na temat kierunków prac nad tą strategią i powiązaną z nią strategią leśną. Efektem wdrożenia strategii ma być objęcie ochroną ścisłą (bierną) co najmniej 2,7 mln ha, głównie powierzchni lasów, w tym głównie starodrzewów i starszych drzewostanów stanowiących podstawowe źródło pozyskiwania surowca drzewnego. Oznacza to, że

producenci wyrobów z drewna pozbawieni zostaną dopływu lokalnego surowca i zmuszeni do importu drewna z krajów trzecich, z których wiele nie prowadzi zrównoważonej gospodarki leśnej, lub relokacji produkcji poza UE. Oznacza to także radykalny wzrost cen wyrobów z drewna, a w przypadku Polski - utratę kilkudziesięciu tysięcy miejsc pracy i znaczących wpływów do budżetu państwa. Związek Zawodowy „Budowlani” apeluje do rządu RP o podjęcie zdecydowanych działań na rzecz ochrony konkurencyjności polskiego przemysłu drzewnego i meblarskiego.

Na zakończenie Zarząd Krajowy wyraził zgodę na podjęcie działań związanych z organizacją Centralnych Obchodów Dnia Budowlanych 2021 r. Organizacja Dnia Budowlanych uzależniona jest od udziału współorganizatorów oraz ewentualnych

ograniczeń związanych z trwającym w kraju stanem epidemii koronawirusa.

Tomasz Nagórka

cd. ze str. 2

budzą ogromny niepokój różnych środowisk, w tym rodziców i nauczycieli. Zakładają bowiem masowe kształcenie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w ogólnodostępnych szkołach i przedszkolach, a także zmiany organizacyjne w zakresie pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Brak specjalistycznej kadry (pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów), bariery architektoniczne, jak również fakt, że większość nauczycieli w szkołach masowych nie jest przygotowana do pracy z uczniami wymagającymi specjalistycznego wsparcia – uniemożliwia zapewnienie równych szans edukacyjnych i rozwijanie indywidualnego potencjału wszystkich uczących się”.

Zdaniem ZNP, rządzący nie mogą po raz kolejny w nieodpowiedzialny sposób reformować oświaty. „Skutki mogą być katastrofalne. Dlatego Związek Nauczycielstwa Polskiego zwraca się o poparcie naszych działań, których celem jest wstrzymanie prac nad nowymi rozwiązaniami w zakresie edukacji włączającej i poddanie projektowanych zmian rzeczywistym konsultacjom” - czytamy w petycji ZNP.

Pikieta pracowników operatorów numerów alarmowych pod Sejmem

W połowie maja operatorzy numerów alarmowych pikietowali pod Sejmem RP – informuje OPZZ. Protest dotyczący m.in. kwestii wynagrodzeń i czasu odpoczynku tej grupy zawodowej wsparli politycy Partii Razem - Marcelina Zawisza oraz Adrian Zandberg. Organizatorem wydarzenia była Organizacja Międzyzakładowa Operatorów Numerów Alarmowych OPZZ „Konfederacja Pracy”, reprezentująca tę ważną, a niedocenianą grupę zawodową w Systemie Powiadamiania Ratunkowego.

Operatorzy numerów telefonów domagają się:

- podjęcia dialogu, w celu stworzenia przepisów, które zabezpieczą sprawne

- funkcjonowanie Systemu Powiadamiania Ratunkowego;
- zmian prawnych, pozwalających na realną poprawę sytuacji, związanej z organizacją i funkcjonowaniem Centrów Powiadamiania Ratunkowego;
- zmian mających na celu poprawę działania Systemu Teleinformatycznego Centrów Powiadamiania Ratunkowego;
- zmian prawnych, umożliwiających operatorom równą szansę awansu i rozwoju zawodowego;
- zmian prawnych w rozporządzeniach dotyczących oceny pracy operatorów;
- zmian prawnych, zapewniających wzrost wynagrodzenia zasadniczego operatorów numerów alarmowych, w tym wzrost wynagrodzenia za pracę wykonywaną w godzinach nocnych i święta.
- zmian prawnych, zapewniających dodatkowy urlop wypoczynkowy po przepracowaniu min. 5 lat na stanowisku operatora numerów alarmowych/ starszego operatora numerów alarmowych/koordynatora/ koordynatora- trenera;
- równego traktowania operatorów numerów alarmowych.
- objęcia operatorów dodatkowym wynagrodzeniem z tytułu realizowania na polecenie MSWiA oraz pracodawców dodatkowych obowiązków w związku z sytuacją epidemiologiczną;
- zapewnienia obsady osobowej w poszczególnych centrach, umożliwiającej obsługę zgłoszeń kierowanych na numery alarmowe na terenie województwa.

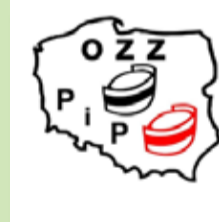
Zdaniem OPZZ Konfederacja Pracy, wprowadzone w ostatnim czasie zmiany w ustawie o systemie powiadamiania ratunkowego oraz rozporządzeniach do ustawy nie poprawiają w żaden sposób zgłaszanych w ostatnich latach problemów systemu oraz sytuacji grupy zawodowej operatorów numerów alarmowych. Brak perspektyw zawodowych, niskie wynagrodzenie, niewspółmierne do charakteru wykonywanej pracy i odpowiedzialności, powodują ogromną rotację wśród pracowników oraz zniechęcają potencjalnych kandydatów do podjęcia zatrudnienia na stanowisku Operatora.

Obecne braki kadrowe prowadzą do niewydolności w obsłudze zgłoszeń na terenie większości województw. Brak wsparcia naszej grupy zawodowej oraz pomijanie przez MSWiA zgłaszanych problemów może w najbliższej

przyszłości doprowadzić do paraliżu Systemu Powiadamiania Ratunkowego.

Protest pielęgniarek i położnych

Strajkowały pielęgniarki i położne z 40 szpitali w całej Polsce. Manifestacje, popierające strajk, odbyły się w centralnych punktach kilkunastu miast. Zorganizowano również akcje solidarnościowe i manifestacje pod szpitalami, w których nie można było przeprowadzić procedury dwugodzinnego strajku ostrzegawczego. Strajk ostrzegawczy, manifestacje oraz akcje solidarnościowe zorganizował Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych.

Jak informuje Związek w komunikacie prasowym, głównym powodem akcji strajkowej i protestów jest procedowana obecnie w Sejmie i Senacie tzw. ustawa Niedzielskiego, tj. ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, która nie gwarantuje stabilnych zasad wzrostu wynagrodzeń zasadniczych pielęgniarek, pielęgniarzy i położnych, pomimo licznych sygnałów od członków organizacji związkowej, dotyczących rażącego pogorszenia warunków pracy i płacy, trwającego od wielu miesięcy stresu, przemęczenia i wypalenia zawodowego.

W gotowości do drugiej fali strajków ostrzegawczych jest kilkaset szpitali, objętych zakresem działania OZZPiP, w których trwają procedury sporów zbiorowych – informuje Związek. „W bardzo wielu przypadkach mamy do czynienia z przedłużaniem oraz opóźnianiem rokowań i podpisywaniem protokołów rozbieżności, co uniemożliwia przejście do etapu mediacji i przeprowadzenie dwugodzinnego strajku ostrzegawczego zgodnie z prawem” - czytamy w komunikacie prasowym.

Zebrał: Tomasz Nagórka

Unia Europejska planuje wprowadzenie nowego instrumentu polityki klimatycznej mogącego mieć realny wpływ na ograniczanie emisji gazów cieplarnianych w skali globalnej. „Podatek graniczny” CBAM ma na celu zahamowanie, a co najmniej ograniczenie, importu na teren Wspólnoty wyrobów produkowanych bez przestrzegania wysokich norm emisji CO₂ przyjętych przez Unię. Ostateczny kształt CBAM nie jest jeszcze znany. Z uwagi na fakt, że mechanizm ten będzie dotyczył przemysłu wyrobów budowlanych (w tym cementowego) i samego budownictwa, ZZ „Budowlani” w swym stanowisku przedstawia potencjalne szanse i zagrożenia dla rynku pracy związane z wprowadzeniem CBAM i zmianami w europejskiej polityce klimatycznej.

STANOWISKO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI” W SPRAWIE

PROJEKTU WPROWADZENIA CBAM (węglowego mechanizmu dostosowywania cen na granicy UE) ORAZ ZMIAN W EUROPEJSKIM SYSTEMIE REDUKCJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH EU-ETS

Związek Zawodowy BUDOWLANI popiera cele redukcji emisji gazów cieplarnianych określone w Europejskim Zielonym Ładzie. Jako organizacja reprezentująca interesy pracowników polskiego sektora materiałów budowlanych zwracamy jednak uwagę na fakt, że osiągnięcie ambitnych celów klimatycznych ma bezpośredni wpływ na przyszłość wielu sektorów europejskiej i polskiej gospodarki, a co za tym idzie, na przyszłość miejsc pracy w tych sektorach. Radykalna redukcja emisji gazów cieplarnianych nie może oznaczać likwidacji całych gałęzi polskiego i europejskiego przemysłu, w tym przemysłu cementowego, wapienniczego i wielu innych gałęzi produkcji wyrobów budowlanych. Zdecydowanie się temu przeciwstawiamy.

Zaprzestanie produkcji tych wyrobów w Europie i w Polsce nie oznacza, że zmniejszy się ich globalna produkcja, że przestaną one być wykorzystywane w budownictwie. Oznacza tylko przeniesienie tej produkcji poza UE, do krajów, które nie stosują restrykcyjnych przepisów zapobiegających emisji. Oznacza to także pozbawienie miejsc pracy i wykluczenie społeczne setek tysięcy pracowników i ich rodzin. Dotychczas, mimo mglistych zapowiedzi, instytucje europejskie nie zaproponowały racjonalnych i realnych mechanizmów tworzenia nowych miejsc pracy dla tych pracowników, ścieżek i sposobów ich przekwalifikowania. Wydaje się, że polityka UE jest radykalna i restrykcyjna w zakresie osiągania celów redukcji emisji i całkowicie neoliberalna w zakresie ochrony miejsc pracy.

Dotychczas głównym narzędziem polityki zmierzającej do redukcji emisji gazów cieplarnianych w najbardziej „emisyjnych” sektorach jest europejski system handlu emisjami (EU ETS). Ma on jednocześnie ograniczać emisje i skłaniać przedsiębiorstwa tych przemysłów do inwestycji w technologie niskoemisyjne. Wiele sektorów przemysłowych, takich jak cementowy, nie może po prostu podążać liniową ścieżką redukcji emisji przy obecnie stosowanych technologiach. Cały sektor produkcji wyrobów budowlanych będzie wymagał odpowiednich technologii i ogromnych inwestycji w celu dekarbonizacji.

Te inwestycje są na tyle kosztowne, że skłaniają niektórych producentów do przeniesienia produkcji poza UE, tam gdzie normy emisji nie istnieją lub są znacząco niższe, co rekompensuje wzrost kosztów produkcji i transportu na rynek UE. Znacznie niższe są także, z reguły, koszty pracy. Zagrożenie „carbon leakage” – ucieczką produkcji poza UE jest na tyle poważne, że powstała inicjatywa wprowadzenia na granicach handlowych Unii mechanizmu CBAM ograniczającego opłacalność tej ucieczki i możliwości dumpingowego importu wyrobów budowlanych z krajów spoza UE.

CBAM ma więc ten sam cel w ramach polityki klimatycznej UE lecz inne zadanie niż EU ETS. Europejski system handlu emisjami ma na celu stymulować emisyjne przemysły do inwestycji w nowe technologie – także poprzez system darmowych emisji, CBAM ma zapobiegać „carbon leakage” oraz nieuczciwej konkurencji i skłaniać

producentów spoza UE do wprowadzania norm emisji w produkcji zbieżnych z normami UE poprzez odpowiednie podatki graniczne a także certyfikaty dla tych producentów, którzy takie normy przyjmują. Aby ograniczyć ryzyko delokalizacji działalności produkcyjnej poza UE, CBAM powinien mieć również zastosowanie do produktów pośrednich i gotowych.

Unia Europejska nie jest „samotną wyspą”. Działania ograniczające emisje na terenie Wspólnoty nie powodują automatycznie podobnych działań w krajach poza jej granicami. Często wywołują odwrotny skutek: wypełnianie luk popytowych przez producentów nie stosujących restrykcyjnych norm UE i oferujących dumpingowe ceny, a także ucieczkę produkcji poza UE.

CBAM może być pierwszym realnym instrumentem wpływu UE na politykę globalną w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

Związek Zawodowy „Budowlani” zdecydowanie przeciwstawia się działaniom, które mogą skutkować likwidacją całych gałęzi przemysłu na terenie UE i w Polsce i utratą ogromnej ilości miejsc pracy, bez perspektyw zapewnienia pracownikom zatrudnienia pozwalającego co najmniej na utrzymanie dotychczasowego poziomu życia.

Związek Zawodowy „Budowlani” wzywa rząd RP do przedstawienia na forum instytucji UE jasnego stanowiska popierającego mechanizm CBAM pod warunkiem, że:

- wprowadzenie CBAM nie będzie oznaczało likwidacji dotychczas stosowanego europejskiego mechanizmu handlu emisjami EU-ETS;
- utrzymany zostanie dotychczasowy system darmowych uprawnień do emisji w systemie ETS i system rekompensat dla sektorów objętych CBAM;
- poza dotychczasowymi sektorami produkcji objętymi EUETS, rozważone zostanie włączenie do mechanizmu CBAM sektorów produkcji tych wyrobów budowlanych, które charakteryzują się wysoką emisją CO₂;
- mechanizm CBAM zostanie wyposażony w efektywne środki egzekwowania na granicach UE, pozwalające

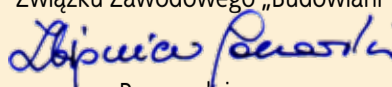
realnie przeciwdziałać dumpingowi w imporcie materiałów i wyrobów budowlanych, których producenci nie uwzględniają norm stosowanych na terenie Wspólnoty; do mechanizmu CBAM włączona zostanie produkcja gipsu. CBAM powinien skupić się w pierwszej kolejności na sektorach, które wymagają takiego systemu. Sektory o wysokiej emisji energii, takie jak cement i inne materiały budowlane, są narażone na konkurencję na rynkach europejskich i światowych, dlatego należy je traktować priorytetowo;

- Unia Europejska wdroży finansowy mechanizm ochronny zapobiegający radykalnemu wzrostowi cen materiałów budowlanych i tym samym kosztów budownictwa po ograniczeniu (poprzez CBAM) importu materiałów spoza UE, których produkcja odbywa się bez ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Przerzucenie tych kosztów wyłącznie na sektor budownictwa i jego odbiorców może mieć ogromny, negatywny wpływ na gospodarkę;

Ponadto Związek Zawodowy „Budowlani” uważa, że:

- sektor budowlany (wznoszenie budynków i budowli) nie powinien być objęty systemem EU-ETS. Sektor budowlany jest już objęty limitem emisji gazów cieplarnianych w ramach rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego (ESR); inne unijne przepisy dotyczące klimatu dotyczące sektorów nieobjętych EU-ETS. Wdrożenie EU-ETS w budownictwie nie może być efektywne z uwagi na złożony charakter sektora: wymagałoby bardzo długiego czasu i wiązałoby się z ogromnym wzrostem kosztów obciążających głównie indywidualnych odbiorców;
- wszelkie decyzje UE zmieniające sytuację sektorów produkcyjnych objętych polityką klimatyczną UE muszą być poprzedzone szczegółową analizą skutków tych działań dla rynku pracy w tych sektorach. Zdecydowanie sprzeciwiamy się wprowadzaniu nowych regulacji na poziomie UE i krajowym, szczególnie mogących mieć negatywny wpływ na rynek pracy na poziomie lokalnym (likwidacja przedsiębiorstw, znaczące ograniczenie zatrudnienia) bez przedstawienia pracownikom konkretnych rozwiązań mających na celu zapewnienie miejsc pracy na tym samym poziomie i w bliskiej lokalizacji i co najmniej utrzymanie dotychczasowego poziomu życia rodzin pracowniczych;

Warszawa, 17 czerwca 2021r.

Za Zarząd Krajowy
Związku Zawodowego „Budowlani”

Przewodniczący
Zbigniew Janowski

STANOWISKO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI” W SPRAWIE

SKUTKÓW WDROŻENIA UNIJNEJ STRATEGII NA RZECZ BIORÓŻNORODNOŚCI 2030 DLA POLSKIEGO LEŚNICTWA, PRZEMYSŁU DRZEWNEGO I MEBLARSKIEGO

Związek Zawodowy „Budowlani” wyraża swoje głębokie zaniepokojenie brakiem oficjalnej zdecydowanej reakcji polskiego rządu na Komunikat Komisji Europejskiej dotyczący tzw. strategii na rzecz bioróżnorodności i brakiem informacji na temat kierunków prac nad tą strategią i powiązaną z nią strategią leśną. Koncepcja KE w swym kształcie, który stał się podstawą do konsultacji powstawała pod wpływem radykalnych środowisk aktywistów ekologicznych, ignorujących społeczno-gospodarcze skutki jej wdrożenia. Efektem wdrożenia strategii ma być objęcie ochroną ścisłą (bierną) co najmniej 2,7 mln ha, głównie powierzchni lasów państwowych, w tym głównie starszych dojrzewających i dojrzałych drzewostanów stanowiących podstawowe źródło pozyskiwania surowca drzewnego dla polskiej gospodarki i tworzenia europejskich łańcuchów dostaw certyfikowanego surowca drzewnego.

Związek Zawodowy „Budowlani” popiera cel, jakim jest ochrona zasobów naturalnych, w tym zasobów leśnych, zarówno w sposób czynnej jak i biernej ochrony. Uważamy jednocześnie, że model kształtowania struktury i ochrony lasów przyjęty w Polsce sprawdza się od blisko 100 lat i jest optymalny i zrównoważony dla rozwoju Polski. Co więcej, z dotychczasowych doświadczeń wynika, że poszerzenie ochrony biernej (ścisłej) lasów przyczyni się do pogorszenia ich ochrony (na wszystkich poziomach) i przez to uniemożliwi prowadzenie wielu niezbędnych działań prowadzących do ochrony różnorodności biologicznej (ograniczenie masowych pojawów szkodników, efektywną ochronę zagrożonych, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów). Uniemożliwi też przebudowę i wprowadzenie drzew liściastych w lasach o niewłaściwym składzie biologicznym gatunków i wiele innych korzystnych i pozytywnych działań, środków i metod. Zdecydowanie i dotkliwie ograniczy możliwości wpływania lasów i gospodarki leśnej na retencjonowanie wody, przeciwdziałanie suszy i zapobieganie procesom erozyjnym.

Komisja Europejska w swoim radykalnym i jednocześnie

daleko nieprecyzyjnym stanowisku ignoruje fakt, że w Europie prawie nie ma już lasów naturalnych i takich, które w związku z synergicznie negatywnymi zmianami środowiska byłyby zdolne do istnienia bez zrównoważonej działalności ludzkiej. W zdecydowanej większości przypadków brak takiego zrównoważonego działania człowieka prowadzić będzie do uruchomienia procesów zamierania i erozji lasów.

Jako Związek Zawodowy uważamy, że podejmując słuszne działania na rzecz różnorodności biologicznej po raz kolejny zignorowano fakt historycznego i kulturowego istnienia człowieka w ekosystemie i po raz kolejny zapomniano o tym, że Europa nie jest „samotną wyspą” w ekosystemie i gospodarce całego Świata. Deklarowane dążenie do uzyskania przez UE „wiodącej pozycji na świecie w walce z globalnym kryzysem różnorodności biologicznej” w tym kontekście jest przykrym nieporozumieniem.

Komisja Europejska jak dotychczas nie dostarczyła analizy oceny skutków realizacji tak radykalnej wersji strategii na rzecz bioróżnorodności dla gospodarki krajów UE i skutków społecznych wdrożenia tej strategii.

W Polsce taką analizę przeprowadziły Lasy Państwowe i niezależne ośrodki badawcze. Z badań tych wynika, że dla Polski wdrożenie strategii oznaczać będzie spadek możliwości pozyskania surowca drzewnego o 50%, co oznacza, że z około 40 mln m³ rocznie wielkość ta zmniejszy się do około 20 mln m³ rocznie. Z kolei w odniesieniu do Unii Europejskiej szacuje się, że spadek wyniesie co najmniej 200 mln m³ rocznie. Oznacza to, że producenci wyrobów z drewna pozbawieni zostaną dopływu lokalnego surowca i zmuszeni do importu drewna z krajów trzecich, z których wiele nie prowadzi gospodarki leśnej w sposób zrównoważony, lub do lokalizacji produkcji poza Unią Europejską. Oznacza to także radykalny wzrost cen wyrobów z drewna a w przypadku Polski utratę kilkudziesięciu tysięcy miejsc pracy i znaczących wpływów do budżetu państwa. Polska jest piątym producentem surowca drzewnego w UE i jednym z największych unijnych producentów mebli. Wdrożenie unijnej strategii

w obecnym kształcie oznacza degradację tych kluczowych dla gospodarki sektorów.

Związek Zawodowy „Budowlani” zwraca się do rządu RP o zajęcie zdecydowanego stanowiska w tej sprawie, zgodnego z interesem gospodarczym i społecznym a także odzwierciedlającego racjonalne podejście do ochrony zasobów leśnych. ZZ „Budowlani” apeluje do rządu o pilne podjęcie działań na rzecz wprowadzenia zmian do strategii na rzecz bioróżnorodności i przyjęcia strategii leśnej odzwierciedlającej potrzeby naszego Państwa.

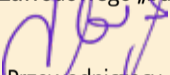
Związek Zawodowy „Budowlani” apeluje do rządu RP o podjęcie zdecydowanych działań na rzecz ochrony konkurencyjności polskiego przemysłu drzewnego i meblarskiego.

Apelujemy o bardzo pilne włączenie partnerów społecznych w proces konsultacji polskiego stanowiska w sprawie strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 na forum Rady Dialogu Społecznego.

Zwracamy się do Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii o przedstawienie partnerom społecznym i gospodarczym oficjalnego stanowiska w sprawie przewidywanych skutków społecznych i gospodarczych wdrożenia strategii dla sektorów produkcji drewna i mebli w Polsce a także dla utrzymania dotychczasowego, sprawdzonego i efektywnego modelu gospodarki leśnej.

Związek Zawodowy „Budowlani”, biorąc pod uwagę zaawansowany stan prac nad strategią na rzecz bioróżnorodności w instytucjach Unii Europejskiej, domaga się podjęcia pilnych i zdecydowanych działań w tym zakresie.

Za Zarząd Krajowy
Związku Zawodowego „Budowlani”

Przewodniczący
Zbigniew Janowski

O bezpieczeństwie w transporcie pionowym

Podczas seminarium, zorganizowanego online 7 czerwca 2021 r przez Zarząd Główny Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP, omawiano współpracę i odpowiedzialność

pracodawców i służb nadzoru w zapewnieniu bezpiecznej pracy i eksploatacji urządzeń do transportu pionowego (żurawi wieżowych, wózków podnośnikowych, dźwigów budowlanych, drabin i rusztowań).

Seminarium zorganizowano przy współpracy Urzędu Dozoru Technicznego, Państwowej Inspekcji Pracy i Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie.

Dyrektor nadzoru i kontroli Głównego Inspektoratu Pracy Jakub Chojnicki, omawiając zagadnienie eksploatacji urządzeń technicznych, w tym do transportu pionowego, na placach budów, zwrócił uwagę na

dużą wypadkowość, utrzymującą się nadal w branży budowlanej.

Występujące w niej wypadki bardzo często kończą się trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią osoby pracującej.

Wśród przyczyn wypadków dominują przyczyny ludzkie. Zachowania osób pracujących przy obsłudze maszyn są wynikiem zaniedbań organizacyjnych – w szczególności powszechnego braku nadzoru ludzkiej pracy.

Liczba wypadków przy pracy nie maleje w sposób zauważalny, choć epidemia SARS-CoV-2 nieznacznie wpłynęła na zmniejszenie się ich liczby.

Poprawa sytuacji w tej dziedzinie wymaga zmian systemowych. Zdaniem Państwowej Inspekcji Pracy, konieczne jest zobowiązanie inwestorów do odpowiedzialności za bhp już na etapie projektowania inwestycji, zwiększenie odpowiedzialności kierowników budowy i osób odpowiedzialnych za bhp w zakładach pracy, powiązanie poziomu bezpieczeństwa pracy z wysokością składek ubezpieczeniowych oraz

zwiększenie kar za najpoważniejsze uchybienia, kończące się śmiercią osób pracujących.

Paweł Rajewski kierownik Wydziału Urządzeń Transportu Bliskiego UDT omówił rolę i zadania Urzędu Dozoru Technicznego w zapewnieniu bezpiecznej pracy i eksploatacji urządzeń do transportu pionowego, w tym żurawi wieżowych, wózków podnośnikowych, podestów ruchomych czy dźwigów budowlanych. Ekspert UDT przypomniał, że wykonywanie dozoru technicznego przez jednostki dozoru technicznego nie zwalnia m.in. eksploatujących, naprawiających i modernizujących urządzenia techniczne od odpowiedzialności za jakość i stan tych urządzeń.

Uczestnicy poznali wybrane elementy z analizy przyczyn i skutków niebezpiecznych uszkodzeń i nieszczęśliwych wypadków związanych z eksploatacją urządzeń technicznych, z której wynika, że 90% zdarzeń wynika z błędów

eksploatacyjnych, tj. nieprzestrzegania instrukcji eksploatacji. Ekspert Rajewski wymienił prowadzenie działań prewencyjnych przez UDT, polegające m.in. na stałej współpracy ze środowiskami reprezentującymi i zrzeszającymi producentów urządzeń technicznych, przedsiębiorców i pracodawców czy opracowywaniu kodeksów dobrych i uznanych praktyk inżynierskich oraz standardów technicznych dotyczących eksploatacji urządzeń technicznych.

Dobre praktyki w zapewnieniu bezpieczeństwa przy operacjach podnoszenia i przemieszczania ładunków w transporcie pionowym omówił Michał Wasilewski, koordynator w Porozumieniu dla Bezpieczeństwa w Budownictwie.

W seminarium wzięła udział liczna grupa członków Związku Zawodowego „Budowlani”, który był inicjatorem działań, mających na celu poprawę bezpieczeństwa pracy przy obsłudze maszyn transportu pionowego. Wspólnie z partnerami społecznymi wiele spraw udało się rozwiązać. Wiele problemów czeka jeszcze na poprawę.

pip/udt/zj

Bardzo sobie cenię, że mogę przebywać wśród braci związkowców

Z Ryszardem Barwinkiem - byłym działaczem, przyjacielem „Budowlanych” rozmawia Tomasz Nagórka

■ Tomasz Nagórka: Proszę opowiedzieć naszym czytelnikom o tym, kiedy wstąpił Pan do „Budowlanych” oraz o swojej pracy na rzecz Związku.

Ryszard Barwinek: Moja przygoda ze Związkiem Zawodowym „Budowlani” rozpoczęła się 1 września 1967 roku, kiedy zostałem członkiem organizacji zakładowej w Przedsiębiorstwie Instalacji Przemysłowych Instal Kielce. Byłem wtedy pracownikiem młodocianym. Od początku pracy, bo to była praca połączona z nauką, połączyłem bakcyła związkowego. Związki były wtedy aktywne i liczne w przedsiębiorstwie. Pomimo innego ustroju, który jest dzisiaj różnie oceniany, związki, na miarę swoich możliwości, wywiązywały się dobrze ze swoich obowiązków.

Potem zostałem przewodniczącym rady zakładowej, a jednocześnie zostałem wybrany w skład zarządu okręgu w Kielcach. Okręg w Kielcach zrzeszał wtedy pracowników z trzech województw: kieleckiego, radomskiego i tarnobrzskiego. „Budowlani” byli tu mocnym związkiem. Po zmianach ustrojowych, na bazie związków zawodowych budowlanych został utworzony jednolity Związek Zawodowy „Budowlani”, gdzie pełniłem funkcję wiceprzewodniczącego zarządu okręgu.

Podczas gdy w strukturze okręgu trwały pewne perturbacje, a zarząd okręgu został rozwiązany, podjąłem się funkcji koordynatora, którego celem było doprowadzenie do powołania nowego zarządu okręgu i przeprowadzenie nowych wyborów. Po paru miesiącach mojej działalności został powołany zarząd okręgu, już na czele z przewodniczącą, panią Anną Bujnowską.

Do dzisiaj współpracuję z „Budowlanymi”. Jestem bardzo zadowolony, że o mnie pamiętają, a ja jednocześnie przypominam o sobie, jeśli ktokolwiek potrzebuje wsparcia. Zawsze jestem skory do spotkania, do pomocy na miarę możliwości. Bardzo sobie cenię, że mogę przebywać wśród braci związkowców.

■ Wstąpił Pan do związków zawodowych jako młoda osoba. Mam przed sobą legitymację członkowską. Miał Pan wtedy 15 lat...

Tak, zgadza się. Wiąże się to z przebiegiem mojej pracy zawodowej. Pochodzę z wielodzietnej rodziny, w domu było nas 10 osób, łącznie z rodzicami. Więc kiedy skończyłem szkołę podstawową, szukałem

takiej szkoły, gdzie mógłbym jednocześnie zarobić trochę pieniędzy i wspomóc rodzinę. I tak trafiłem do szkoły dla pracujących. Trzy dni chodziłem do szkoły, a trzy dni do pracy. I wtedy właśnie rozpoczęła się moja przygoda ze związkami zawodowymi „Budowlani” w Przedsiębiorstwie Instalacji Przemysłowych Instal Kielce.

■ Działal Pan również na rzecz rozwoju powiatu kieleckiego, jak wspomina Pan te lata?

Tak się złożyło, że wystartowałem w pierwszych wyborach samorządowych po zmianach ustrojowych w Polsce i zostałem radnym powiatu kieleckiego, a następnie powołany zostałem przez radę na wicestarostę powiatu kieleckiego. Ziemi powiat kielecki to jeden z największych powiatów w Polsce. 19 gmin: 8 miejsko-wiejskich i 11 wiejskich, ok. 200 tys. mieszkańców. Był to bardzo ciekawy okres w moim życiu i doświadczenie

dla mnie. Byłem zawsze społecznikiem. Pracując na rzecz powiatu, poznałem nowych ludzi, ale również pewne zasady działalności ekonomicznej w samorządach. Tworzyliśmy powiaty od nowa, trzeba było uruchomić biura, trzeba było powołać komórki organizacyjne, stworzyć statut i statuty wewnętrzne wydziałów. Była to bardzo ciekawa dla mnie praca, a jednocześnie starałem się być w terenie na licznych spotkaniach z udziałem wójtów, burmistrzów i lokalnej społeczności. Praca na rzecz powiatu wpłynęła na dalszy rozwój mojej osobowości.

Ogromną zmianą dla działalności samorządów było wejście Polski do Unii Europejskiej. Powiat korzystał wcześniej z funduszy przedakcesyjnych. Zrozumiałem wtedy, że daje to Polsce, mieszkańcom, pracownikom olbrzymie możliwości rozwojowe, jeśli chodzi o poziom życia. Korzystaliśmy z różnych projektów i programów operacyjnych. Nadzorowałem wydział rozwoju powiatu kieleckiego.

Były to i są do dzisiaj olbrzymie kwoty na oświatę, służbę zdrowia, infrastrukturę. Widać to zresztą, gdy się jeździ przez powiatowe kieleckie drogi.

■ Obecnie pełni Pan funkcję prezesa Klubu Sportowego „Stella” w Kielcach. Klub jest znany z łucznictwa. W zeszłym roku obchodził jubileusz 60-lecia. W związku z jubileuszem, wydana została interesująca publikacja. Jakie osiągnięcia ma na swoim koncie „Stella”?

Moja przygoda ze sportem rozpoczęła się w latach młodzieńczych, trochę biegałem, uprawiałem lekkoatletykę, później przez 10 lat byłem sędzią piłki nożnej, działałem w strukturach zespołów sportowych. Do dzisiaj jestem członkiem prezydium Świętokrzyskiej Rady Wojewódzkiej Ludowych Zespołów Sportowych.

Siedem lat temu poproszono mnie na spotkanie z łucznikami i na zebraniu zostałem wybrany prezesem Klubu Sportowego „Stella”. I zakochałem się w łucznictwie. To przepiękny sport. Sport niekonfrontacyjny. Uczy pokory, a jednocześnie koleżeństwa i przyjaźni. A przy tym - wymagający. To tylko z daleka ładnie wygląda, gdy zawodnik naciąga cięgiwę łuku. Do łucznictwa potrzeba olbrzymiego wytrenowania i olbrzymiej siły. Ten sport uczy też szacunku do bliźniego, ponieważ zawodnicy, stojąc obok siebie, strzelają, a potem idą do tarczy, wypełniają wspólnie metryczkę, patrzą ile kto strzelił, ile zdobył punktów. Następnie zapisują wyniki jeden drugiemu, a sędzia jest tylko do spraw spornych.

Jeśli chodzi o klub, od 60 lat należy on do czołowych klubów w Polsce w łucznictwie klasycznym. Jest to klub jednoosekcyjny. Działamy na majątku Prezydenta Miasta Kielce i posiadamy halę sportową, tory łucznicze. Nasi zawodnicy brali udział w trzech olimpiadach, zdobywali medale na mistrzostwach świata, mistrzostwach Europy, w pucharach świata, pucharach Europy, mistrzostwach Polski drużynowych i indywidualnych. Jest to olbrzymia ilość imprez sportowych. Gdyby tylko chcieć opisać medale i wymienić wszystkich zawodników, to książka o naszym jubileuszu byłaby za mała.

Przez te 60 lat działalność Klubu nie byłaby możliwa bez oddania zawodników, trenerów, instruktorów, pracowników, dzia-

łaczy, ale także ludzi wpierających jego działalność, do których pragnę skierować głębokie podziękowania.

■ Patrząc na Pana życiowy dorobek, zdobyte doświadczenie, pracę z ludźmi i dla ludzi, chciałbym poprosić o rady dla młodszych stażem działaczy związkowych i społecznych.

Po pierwsze, trzeba czuć, że chce się poświęcić drugiemu człowiekowi. Że nie szkoda czasu, żeby komuś pomóc. Ludzie potrzebują pomocy, wsparcia i związki właśnie taką rolę pełnią. Nie trzeba liczyć na to, że jeśli komuś pomożemy, to od razu przybiegnie, obejmie, pocałuje, podziękuję. Nie o to w tym chodzi. Chodzi o to, żebyśmy my mieli satysfakcję z tego, że byliśmy dla kogoś przydatni. Funkcja związków nie zmieniła się od czasu, gdy ja do nich wstąpiłem. Związki mają te same zadania: reprezentować interes ludzi pracy, dbać o nich i wspierać. To są podstawowe cele. Dużo musi być w nas, działaczach pokory. Więcej pokory, to większe możliwości działania.

■ W przyszłym roku będziemy obchodzili jubileusz 130-lecia ruchu zawodowego budowlanych, czego można życzyć „Budowlanym”?

Generalnie, żeby się nie zmieniali. W Związku Zawodowym „Budowlani”, pomimo następujących zmian pokoleniowych, widzę doświadczonych działaczy, ale jest też rotacja pokoleniowa, młodzieży ciągle przybywa. Ten związek nie umiera, on żyje. Życzę strukturalnym związkowi, związkowcom, żeby podejmowali trudne zadania, żeby tak jak dotychczas, reprezentowali interesy ludzi pracy, swoich związkowców, ale też wszystkich, którzy pracują i którzy mają jakikolwiek z nimi kontakt. A prywatnie - dla wszystkich dużo zdrowia, pomysłowości.

■ Dziękuję bardzo za rozmowę.

W PRZYSZŁOŚĆ - Z PRZESZŁOŚCIĄ

European Federation
of Building
and Woodworkers

Europejskie zwi... i pracodawcy ws... i pracownikach z...

Wśród dokumentów przyjętych 1 czerwca br. przez Komitet Wykonawczy Europejskiej Federacji Pracowników społecznych – EFBWW i organizacji pracodawców budownictwa FIEC (Europejskiej Federacji Przeniesienia Pracy w Unii Europejskiej na rynku budowlanym Wspólnoty. Dokument w bardzo czytelny sposób definiuje główne problemy i pracodawców prezentują daleko idącą zgodność nie tylko w ocenie sytuacji, ale także w rekomendacjach.

WSPÓLNE OŚWIADCZENIE europejskich partnerów społecznych branży budowlanej

Z uwagi na fakt, że europejski przemysł budowlany doświadcza wyraźnie rosnącej obecności pracowników i firm z krajów trzecich, EFBWW i FIEC, europejscy partnerzy społeczni branży budowlanej, z zadowoleniem przyjmują zamierzenia opracowania bardziej wydajnej i skutecznej polityki migracyjnej UE dla pracowników oraz opracowania kompleksowej strategii UE, w celu zapewnienia równych warunków działania i uczciwej konkurencji między wszystkimi przedsiębiorstwami budowlanymi na rynku wewnętrznym UE.

I. Wprowadzenie

A. Migracja i delegowanie pracowników z krajów trzecich w branży budowlanej

W branży budowlanej mobilność pracowników wiąże się ze specyfiką miejsc pracy. W związku z tym pracownicy budowlani przenoszą się z jednego placu budowy na drugi. Pomimo faktu, że nie ma oficjalnych danych na temat liczby pracowników spoza UE (dalej TCN), na przestrzeni lat w wielu badaniach zaobserwowano gwałtowny wzrost liczby pracowników TCN w przemyśle budowlanym UE. Obywatele państw trzecich mogą uzyskać dostęp do rynku pracy UE na wiele sposobów. Najczęściej w branży budowlanej występują pracownicy TCN, którzy:

- migrują do UE, jako osoby ubiegające się o azyl lub uchodźcy;
- migrują do UE – z własnej inicjatywy;
- migrują do UE – z inicjatywy firmy (najczęściej „dostawcy” siły roboczej);
- przebywają (z legalnym lub nielegalnym statusem) w państwie członkowskim UE i z inicjatywy firmy są czasowo delegowani do innego państwa członkowskiego w celu wykonania zadania;
- przebywają (z legalnym lub nielegalnym statusem) w państwie członkowskim UE i z własnej inicjatywy przenoszą się z państwa członkowskiego zamieszkania do innego państwa członkowskiego.

Te formy migracji są regulowane na szczeblu unijnym i krajowym. Jednak całościowe ich egzekwowanie leży w kompetencjach krajowych.

Fazy rozszerzenia UE znacznie zwiększyły wewnątrzunijną mobilność pracowników budowlanych, w tym pracowników delegowanych. Przepływy te doprowadziły do poważnego „drenażu mózgow” i umiejętności wykwalifikowanych pracowników w wielu krajach Europy Środkowej i Wschodniej

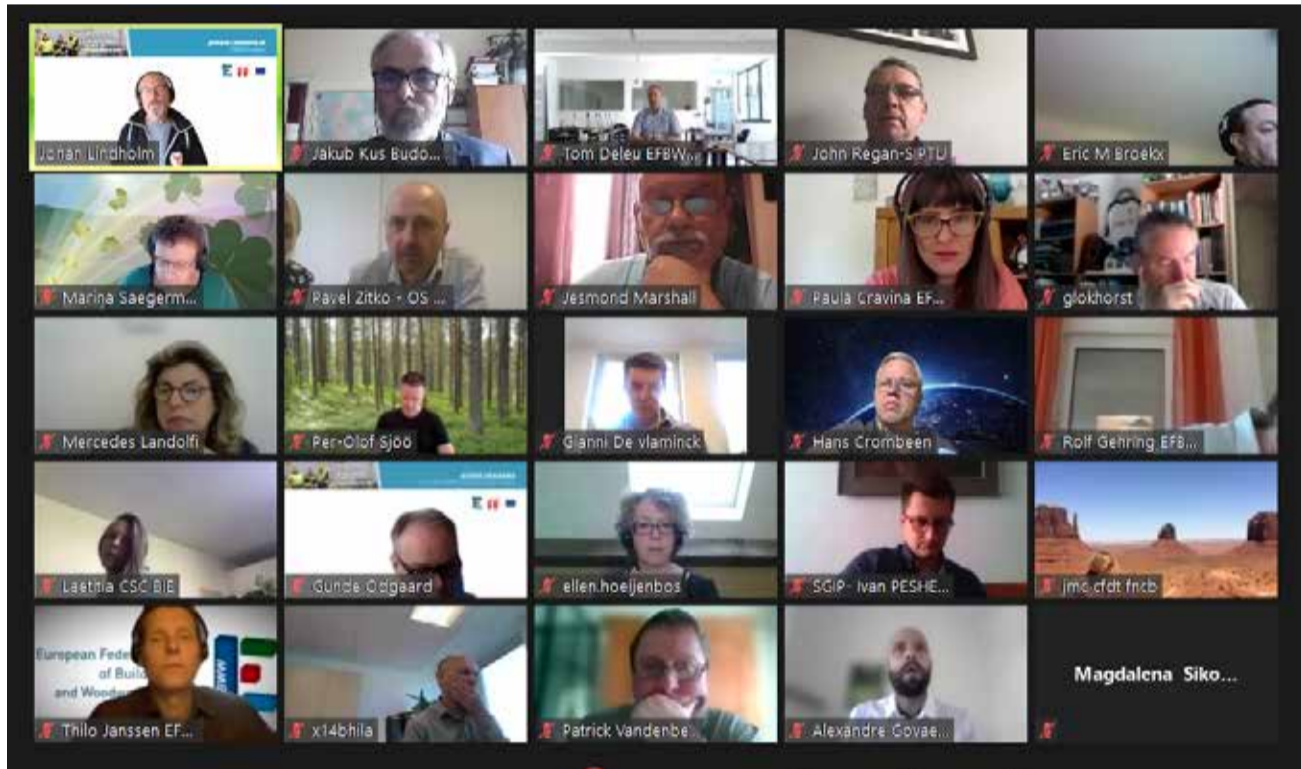
(CEEC). Doprowadziło to do znacznego niedoboru wykwalifikowanych pracowników w wielu krajach Europy Środkowo-Wschodniej, prowadząc do polityki migracyjnej mającej na celu przyznanie pracowników spoza

UE. Jednocześnie transgraniczne delegowanie pracowników stopniowo stało się „modelem biznesowym” dla tymczasowych „agencji/firm pośrednictwa pracy”. Sytuacja ta jest szczególnie powszechna w sektorze budowlanym, który wykazywał najszybszy wzrost tego zjawiska w ciągu ostatnich 10 lat.

Pomimo obowiązujących przepisów, na masową skalę występuje poważny

obecności przedsiębiorstw z państw trzecich w europejskim przemyśle budowlanym

Obecność i udział przedsiębiorstw z państw trzecich w europejskim rynku budowlanym może zakłócać konkurencję, w szczególności w odniesieniu do przedsiębiorstw państwowych, głównie z Chin. Rosnąca w ostatnich latach

wyższy pracowników migrujących w budownictwie i innych sektorach (takich jak rolnictwo, praca domowa, transport...).

Obecnie obserwujemy gwałtowny wzrost liczby pracowników państw trzecich, którzy migrują do pracy w państwie członkowskim UE. Większość tych pracowników wchodzi na rynek pracy UE na podstawie zezwolenia na pracę i pobyt, wydanego przez przyjmujące państwo członkowskie UE. Duża część pracowników państw trzecich jest zatrudniona w przyjmującym państwie członkowskim UE, podczas gdy inni są delegowani do innego państwa członkowskiego UE. Ogólnie rzecz biorąc, obserwujemy, że „agencje pośrednictwa pracy” odgrywają ważną rolę w imigracji i zatrudnieniu pracowników państw trzecich w UE.

Obecnie państwa członkowskie są odpowiedzialne za regulowanie i egzekwowanie procesu imigracji i zatrudnienia pracowników państw trzecich na swoim rynku. Jednak istniejące ramy prawne UE (w szczególności dyrektywa 2009/52 w sprawie „sankcji dla pracodawców”, dyrektywa 2011/98 w sprawie „jednego zezwolenia” oraz dyrektywa 2014/66/UE w sprawie pracowników przenoszonych wewnątrz przedsiębiorstwa) są bardzo fragmentaryczne i nie zawsze właściwie egzekwowane. Ponadto „wskaźnik podatności siły roboczej na wyzysk” wydaje się być znacznie wyższy w przypadku pracowników państw trzecich. Wyzysk jest zorganizowany w sposób strukturalny i często powiązany z przestępczością zorganizowaną.

B. Potencjalny efekt zakłócający działanie rynku wynikający z

liczbę przypadków, w których przedsiębiorstwom państwowym (tj. głównie chińskim spółkom państwowym) przyznano duże projekty budowlane po cenach ofert, którym żadna prywatna europejska firma nie mogłaby realistycznie dorównać, oraz obecny poziom zainteresowania takich firm planowanymi projektami infrastrukturalnymi, wymaga odpowiednich i rygorystycznych ram prawnych.

Działania chińskich państwowych przedsiębiorstw budowlanych w UE i wokół niej nabrały nowego wymiaru dzięki „Inicjatywie Pasa i Drogi” (BRI) i zaangażowanym środkom finansowym. Ostatnie przykłady kontraktów budowlanych, finansowanych przez UE, przyznanych wyjątkowo niskim ofertom, składanym przez konsorcja kierowane przez chińskie przedsiębiorstwa państwowe (np. w Chorwacji, Bułgarii, Szwecji), wskazują na potrzebę opracowania kompleksowej strategii UE na rzecz uczciwej konkurencji w praktyce. Obejmuje to rozwiązanie kwestii wspólnego składania ofert przez takie firmy.

Istnieje również ryzyko przejmowania unijnych firm budowlanych przez przedsiębiorstwa państwowe, aby zapewnić sobie łatwiejszy dostęp do rynku UE, co zaobserwowano już w innych sektorach (np. KUKA w Niemczech). Ponadto przejmowanie firm zarządzających infrastrukturą (np. portami) ma również reperkusje na rynku budowlanym, ponieważ firmy te stają się de facto zamawiającymi.

Po kilku latach opowiadania się za działaniami ustawodawczymi, dotyczącymi przede wszystkim problemu dotowanych przetargów w procedurach

Łączki zawodowe pólnie o firmach krajów spoza UE

Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa (EFBWW) znalazło się wspólne oświadczenie europejskich partnerów (w tym Związku Budowlanego). Oświadczenie odnosi się do rosnącej obecności firm i pracowników z krajów spoza UE i problemów związanych z tym zjawiskiem. Na podkreślenie zasługuje fakt, że przedstawiciele pracowni-
acji rozwiązań, których domagają się od władz UE i rządów krajów Wspólnoty.

zamówień publicznych, prowadzących do rażąco niskich ofert, FIEC przyzna-
je, że podejście UE i państw członkowskich przyjęło ostatnio korzystniejszy
kierunek i z zadowoleniem przyjmuje niedawne inicjatywy podejmowanych
przez Komisję Europejską.

II. Wspólne oświadczenie europejskich partnerów społecznych branży budowlanej

1. To oczywiste, że dla uporania się z tym problemem nie ma łatwych
rozwiązań. FIEC i EFBWW uważają, że należy wprowadzić kompleksowe
ramy prawne.

- ambitna kontynuacja tworzenia Białej Księgi Komisji Europejskiej w
sprawie wyrównania szans w odniesieniu do dotacji zagranicznych:

- Przepisy UE dotyczące pomocy państwa, które mają zastosowanie
do wykonawców z UE, muszą być stosowane w ten sam sposób wobec wy-
konawców z krajów trzecich, działających na rynku wewnętrznym; Należy
zająć się zakłóceniami rynku, powodowanymi przez dotacje zagraniczne,
ułatwiającymi przejmowanie celów w UE, w tym organów zarządzających
infrastrukturą (np. portów);

- Ramy zamówień publicznych UE powinny zostać wzmocnione w celu
wylimitowania zakłóceń spowodowanych przez dotacje zagraniczne.

- przyjęcie ambitnego międzynarodowego instrumentu zamówień
publicznych (IPI) w celu zapewnienia wzajemności na rynkach zamówień
publicznych;

- Rozwój skutecznych instrumentów ochrony transakcji dla sektora
usług, w szczególności w obszarach antydumpingowych i zapobiegających

subsydiom;

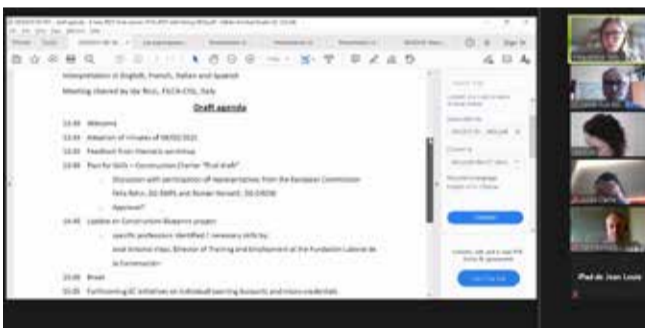
- Skuteczne stosowanie przepisów dotyczących rażąco niskich ofert w za-
mówieniach publicznych, jak wyjaśniono w wytycznych Komisji Europejskiej
w sprawie dostępu oferentów z krajów trzecich;

- Wzmocniona kontrola UE inwestycji państw trzecich w strategiczne
przedsiębiorstwa UE, m.in. zarządców infrastruktury, takich jak porty;

- Bardziej rygorystyczne przepisy UE dotyczące wykorzystania funduszy
UE: czy to w ramach zarządzania bezpośredniego, współdzielonego czy
pośredniego - zamówienia udzielane powinny być wyłącznie wykonawcom
pochodzącym z Unii Europejskiej lub z kraju, z którym Unia Europejska
zawarła umowę przewidującą otwarcie rynków zamówień UE.

2. Pracownicy państw trzecich powinni być uprawnieni do pełnego
równego traktowania związanego ze stosowaniem układów zbiorowych,

warunków płacowych, warunków pracy, standardów BHP, dostępu do
systemów zabezpieczenia społecznego i ochrony oraz świadczeń (w tym
przenoszenia praw nabytych, np. z w odniesieniu do emerytur), dostępu do
placówek edukacyjnych, szkoleniowych i rynku pracy (zgodnie z dyrektywą o
oddelegowaniu pracowników) oraz przyzwoitego zakwaterowania. Biorąc pod
uwagę ich szczególny status, szczególną uwagę należy zwrócić na potencjalne
przyszłe niezbędne dostosowania legislacyjne lub nowe wymogi. Szczególną
uwagę na to powinny również zwrócić organy egzekwowania prawa na szczeblu
krajowym i unijnym (ELA, Europol itp.).

3. Obowiązujące europejskie dyrektywy migracyjne, w szczególności
dyrektywa w sprawie sankcji dla pracodawców (2009/52), dyrektywa w
sprawie jednego zezwolenia (2011/98) oraz dyrektywa 2014/66/UE w sprawie
przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa są obecnie słabo wdrażane i egze-
kwowane w kilku państwach członkowskich. Wszystkie dyrektywy migracyjne
UE powinny zapewniać ogólne równe traktowanie wszystkich pracowników
obywateli państw trzecich oraz lepsze egzekwowanie przepisów dotyczących
transgranicznych oszustw i nadużyć społecznych.

4. Dodatkowe środki egzekucyjne powinny wylimitować utrzymujący
się problem nieuczciwych praktyk, w ramach których pracownicy obywateli
państw trzecich płacą wygórowane opłaty na rzecz nieuczciwych agencji
pośrednictwa pracy i/lub innych pośredników za zatrudnienie w UE.

5. Wszystkie państwa członkowskie powinny ponosić odpowiedzialność
za dostęp pracowników państw trzecich na ich terytorium. Państwa członkow-
skie muszą zapewnić podjęcie odpowiednich środków, w celu zapobiegania
wszelkim nieuczciwym praktykom, kontrolowania i egzekwowania. W tym celu
potrzebujemy pełnej przejrzystości dotyczącej pracowników państw trzecich
zatrudnionych na unijnym rynku pracy. KE powinna ściśle monitorować i
śledzić trendy wynikające z używania formularza PDA1 i innych statystyk
związanych z rolą poszczególnych państw członkowskich stosujących model
biznesowy jako „państwa wysyłające”.

6. Gdy państwa członkowskie otwierają swoje rynki pracy dla pracowników
państw trzecich w określonych sektorach, takich jak budownictwo, krajowi
sektorowi partnerzy społeczni powinni być w pełni zaangażowani w ocenę i
monitorowanie sytuacji na rynku pracy, która jest podstawą takiej decyzji.

7. Aby położyć kres praktykom oszukańczych agencji pośrednictwa pracy
i/lub innych pośredników (np. aktywnie zajmujących się fałszywymi dele-
gowaniami), pilnie potrzebujemy skutecznych unijnych i krajowych środków
egzekwowania prawa (w tym sankcji odstraszących). Na szczeblu krajowym
takie praktyki powinny być objęte prawem karnym.

8. Branża budowlana jest sektorem wrażliwym na oszustwa. W związku
z tym wymaga odpowiednich ram do walki z nieuczciwymi praktykami, w
tym w łańcuchach podwykonawców. Nowe środki są szczególnie potrzebne
dla podmiotów dostarczających wyłącznie siłę roboczą. W przypadku
różnych i jasno określonych rodzajów pośredników można rozważyć różne
drogi postępowania w zakresie regulacji. W tym zakresie będziemy uważnie
śledzić wyniki kolejnych badań podejmowanych przez Komisję Europejską
w zakresie podwykonawstwa (w ramach delegowania) oraz agencji pracy tym-
czasowej w kontekście mobilności (w tym wzmocnienia wymagań dotyczących
„podstawowej działalności”).

9. Europejski Urząd ds. Pracy (ELA) powinien nadać priorytet wyzwa-
niom związanym z wykorzystywaniem pracowników obywateli państw trze-
cich, opracować i wdrożyć proaktywne wspólne i uzgodnione inspekcje oraz
zapewnić pracownikom państw trzecich dostęp do wymiaru sprawiedliwości.
ELA powinna wzmocnić swoje zadania informacyjne, uwzględniając prawa
pracowników i obowiązki firmy.

10. Dumping socjalny i nieuczciwe praktyki na budowach prowadzą cza-
sami do niedopuszczalnej dyskryminacji i ksenofobicznych reakcji. EFBWW
i FIEC zdecydowanie potępiają takie zachowanie.

11. Biorąc pod uwagę szczególnie charakter oszustw i nadużyć społecz-
nych z udziałem pracowników obywateli państw trzecich, wszystkie państwa
członkowskie powinny uwrażliwić organy kontrolne, które powinny być
odpowiednio obsadzone, przeszkolone i posiadać kompetencje przekrojowe
w celu zwalczania oszustw społecznych i wykorzystywania pracowników
państw trzecich i/lub ściślej współpracy z innymi właściwymi agencjami.
Wielu pracowników TCN pracuje jako nierejestrowani pracownicy. Dlatego są
zatrudnieni w warunkach szczególnie niestabilnych i narażających na wyzysk.
Z tego powodu należy wprowadzić skrojone na miarę środki ochronne, aby
pracownicy państw trzecich mogli domagać się swoich praw pracowniczych.

Gunde Odgaard
Przewodniczący Stałego
Komitetu Budownictwa EFBWW

Tom Deleu
Sekretarz Generalny
EFBWW

Joël Schons
Wiceprzewodniczący
ds. Społecznych FIEC

Domenico Campogrande
Dyrektor Generalny
FIEC

NOWE RAMY WSPÓŁPRACY OKRĘGOWEGO INSPEKTORATU PRACY W WARSZAWIE I OKRĘGU MAZOWIECKIEGO ZZ „BUDOWLANI”

W siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie odbyło się uroczyste podpisanie deklaracji współpracy pomiędzy Okręgowym Inspektoratem Pracy i Okręgiem Mazowieckim Związku Zawodowego „Budowlani”. Deklarację podpisały: okręgowa inspektor pracy w Warszawie Jolanta Koszałka i przewodnicząca ZO Mazowieckiego ZZ „Budowlani” Jolanta Frątczak. W uroczystości wziął udział przewodniczący ZZ „Budowlani”, zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Janowski.

Porozumienie jest potwierdzeniem bardzo dobrej współpracy OIP w Warszawie i Okręgu Mazowieckiego „Budowlanych” i podnosi tę współpracę na wyższy poziom. Przewiduje współdziałanie w podejmowaniu inicjatyw szkoleniowych, mających podnieść wiedzę w

Od lewej – Jolanta Koszałka, Zbigniew Janowski i Jolanta Frątczak

zakresie prawa pracy i bhp, współorganizowanie spotkań szkoleniowo – informacyjnych i prowadzenie szkoleń przez inspektorów pracy. W ramach porozumienia organizowane będą także dyżury telefoniczne i spotkania specjalistów Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie z zakresu ochrony prawnej pracy, przeznaczone dla członków Związku w Okręgu Mazowieckim. Przewidywane są także wspólne przedsięwzięcia informacyjno – promocyjne z wykorzystaniem mediów elektronicznych.

To drugie porozumienie o współpracy OIP z okręgiem Związku (nieco wcześniej podpisane zostało porozumienie OIP Gdańsk – Okręg Pomorski). Liczymy na to, że taka forma współpracy upowszechni się w całym kraju.

red

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY W SPRAWIE

programu dofinansowania działań płatników składek skierowanych na utrzymanie zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu zapoznała się z programem dofinansowania działań płatników składek na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, co wpływa bezpośrednio na utrzymanie zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej pracowników. Materiały zostały przygotowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy.

Działania ZUS dotyczące prewencji wypadkowej finansowane są z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w ramach tzw. funduszu wypadkowego. Dofinansowanie przez ZUS poprawy warunków pracy do końca 2012 r. kształtowało się na bardzo niskim poziomie. Od 2013 r. został wprowadzony minimalny próg w wysokości 0,5% funduszu wypadkowego z progresją w kolejnych latach, od 2017 roku utrzymuje się na tym poziomie 1%.

W ostatnich trzech latach (2018-2020) wydatki ZUS na prewencję wypadkową wyniosły 343 977 616 zł, w tym 98% wydatków przeznaczono na dofinansowanie działań płatników składek. W planie finansowym na realizację zadań z zakresu prewencji wypadkowej w 2021 r. ujęto kwotę w wysokości 92 612 000 zł.

Wysokość dofinansowania wniosków płatników składek jest zróżnicowana w zależności od wielkości przedsiębiorstw i wynosi do 90% w przypadku mikro i małych przedsiębiorstw, a do 20% w przypadku dużych przedsiębiorstw. Zróżnicowanie dotyczy także maksymalnej kwoty dofinansowania – w przypadku projektów prowadzonych przez mikroprzedsiębiorstwa wynosi ona do 140 tys. zł, a przez duże – do 500 tys. zł. Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe przedsiębiorstwa stanowią ok. 84%, średnie ok. 15%, a duże ok. 1% beneficjentów programu.

Od 2018 r. program dofinansowania jest realizowany w formie konkursu. W związku z pandemią koronawirusa uruchomiono także tryb korespondencyjny zawierania umów. Nabór wniosków od 19 maja 2021 roku będzie odbywał się już wyłącznie w formie elektronicznej. Przedsiębiorstwa, które otrzymały dofinansowanie, są zobowiązane do utrzymania wykonanej inwestycji przez 3 lata, a tym samym stanowisk pracy w warunkach nie gorszych od określonych w umowie. Spełnienie tych warunków jest monitorowane. W latach

2013-2019 przeprowadzono 234 kontrole trwałości, w 2020 r. – 256, a na 2021 r. zaplanowano 500 kontroli (z czego 400 podejmuje CIOP-PIB).

Zakres działań Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego w programie obejmuje ocenę merytoryczną wniosków o dofinansowanie i kontrolę projektów w trakcie ich realizacji, a po ich zakończeniu dokonuje sprawdzenia trwałości projektów. Do oceny wniosków Instytut powołał grupę 31 ekspertów kluczowych, a do przeprowadzania kontroli w trakcie realizacji projektów 55 ekspertów regionalnych. Instytut prowadzi systematyczne szkolenia dla powołanych ekspertów w celu aktualizacji ich wiedzy w zakresie zasad oceny projektów. Stanowi także wsparcie dla ZUS na etapie przygotowywania kolejnych edycji programu przez określenie niezbędnej dokumentacji przedkładanej przez wnioskodawców w celu zapewnienia prawidłowej ich oceny.

W 2020 r. i I kwartale 2021 r. ZUS przekazał do CIOP-PIB w celu oceny merytorycznej 1236 wniosków, z których ocenę pozytywną otrzymało 991 wniosków, a negatywną 245 wniosków. Ponadto przeprowadzono kontrolę wykonania 1460 projektów, w tym 215 dotyczyło kontroli trwałości projektu. Efektem realizacji programu w latach 2020-2021 jest poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy dla ok. 15 tysięcy pracowników.

ZUS od uruchomienia programu w 2013 r. dofinansował ponad 7 tysięcy projektów, które poprawiły bezpieczeństwo i warunki pracy 75 tysiącom pracowników. Budżet przeznaczony na realizację programu przekroczył 0,5 mld zł, a liczba złożonych wniosków o dofinansowanie wyniosła ponad 19 tysięcy. W okresie pierwszych 5 lat (2013-2017) funkcjonowania programu, tj. przed wprowadzeniem konkursowego trybu rozpatrywania wniosków, ponad 10 tysięcy płatników wystąpiło do ZUS o dofinansowanie. Natomiast w okresie ostatnich trzech lat (2018-2020), gdy obowiązuje tryb konkursowy, wpłynęło już ponad 9 tysięcy wniosków.

Z roku na rok obserwujemy się wzrastające zainteresowanie płatników składek programem dofinansowania ich działań w obszarze poprawy warunków pracy. Ostatni konkurs ogłoszony 21 lipca 2020 r. cieszył się – mimo trwającego stanu pandemii – zdecydowanie większym zainte-

resowaniem wśród płatników niż w latach poprzednich. Wpłynęło 4 tysiące wniosków, co oznacza wzrost o 67% w stosunku do 2019 r. i aż o 110% w stosunku do I edycji konkursu ogłoszonej w 2018 roku.

W dyskusji oceniono, że program ZUS dotyczący dofinansowania działań płatników składek skierowanych na utrzymanie zdolności do pracy jest istotnym programem prewencji wypadków i chorób zawodowych, gdyż ma bezpośredni wpływ na poprawę warunków pracy w wyniku:

- przeprowadzenia pogłębionej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w wyniku rzetelnej identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego,
- współpracy specjalistów z wielu dziedzin w zaprojektowaniu i realizacji działań na rzecz poprawy warunków pracy dzięki prewencji wypadków i chorób zawodowych,
- zaangażowania pracodawców i pracowników we wspólną realizację działań prewencyjnych,
- wprowadzenia w przedsiębiorstwach trwałych zmian organizacyjnych i technicznych poprawiających warunki pracy,
- wzrostu satysfakcji z pracy pracowników dzięki poprawie ich bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.
- Na podstawie przedstawionych informacji i po przeprowadzeniu dyskusji Rada Ochrony Pracy uznaje za celowe:
- Ogłaszanie przez ZUS konkursu poprawy warunków pracy w I kwartale roku, co umożliwi bardziej rytmiczną realizację oceny formalnej i merytorycznej nadesłanych wniosków.
- Adresowanie konkursu do możliwie precyzyjnie wybranych – w aspekcie kategorii ryzyka – grup działalności gospodarczej zamiast bardziej niejednorodnych działów lub sekcji.
- Dalsze ukierunkowane upowszechnianie informacji o konkursie ZUS na dofinansowanie działań płatników skierowanych na utrzymanie zdolności do pracy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy
Poseł Janusz Śniadek

Warszawa, dn. 22 czerwca 2021 r.

Zespół Trójstronny Budownictwa będzie pracował stale?

Wciąż w trybie zdalnym 26 maja br. odbyło się drugie w tym roku posiedzenie Zespołu Trójstronnego ds. Budownictwa i Gospodarki Komunalnej. W trakcie posiedzenia przedstawiono prezentację Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego - „Działania organów nadzoru rynku wyrobów budowlanych, wraz z prezentacją wyników kontroli wyrobów budowlanych w roku 2020” oraz prezentację Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej- Przegląd programów inwestycyjnych, współfinansowanych ze środków UE, wspierających inwestycje w sektorze budownictwa”. Zespół, zgodnie z wcześniejszymi uzgodnieniami, powołał Grupy robocze, które mają zajmować się kluczowymi problemami rynku pracy pomiędzy posiedzeniami Zespołu.

Grupa Robocza ds. Warunków Pracy w Sektorach Budownictwa i Mieszkalnictwa

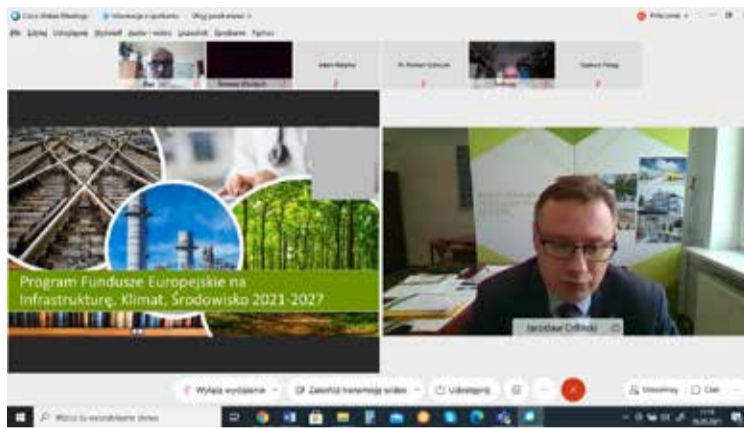
W trakcie uzgodnień strony pracodawców i pracobiorców uzgodniono, że tematyka prac tej grupy powinna obejmować sprawy związane z bezpieczeństwem, higieną i ochroną zdrowia w pracy w budownictwie i mieszkalnictwie. Do obszaru zainteresowania powinny także należeć sprawy i potrzeby w zakresie zatrudnienia, jego struktury, wynagrodzeń. Powinna także znaleźć się tam tematyka związana z wpływem prawa zamówień publicznych na rynek pracy, łańcuchem podwykonawstwa i związanej z tym struktury sektora budownictwa. Chronicznym pro-

blemem polskiego budownictwa są formy zatrudnienia, praca niedeklarowana i skala umów cywilnoprawnych całkowicie niezgodnych z charakterem wykonywanej pracy.

• Grupa Robocza ds. Rozwoju Potencjału Kadrowego Sektora Budownictwa oraz adaptacji obcokrajowców do pracy w budownictwie w RP. (obszar sektora budownictwa i sektora produkcji wyrobów budowlanych w RP) ma zajmować się identyfikacją potrzeb sektora budownictwa i wyrobów budowlanych w zakresie kwalifikacji i umiejętności w kontekście zmieniających się wymagań, technologii i organizacji pracy. Ważny tutaj jest też kontekst zmian klimatycznych, europejskiego

Zielonego Ładu, energooszczędności itp. Z punktu widzenia administracji rządowej jest to obszar interdyscyplinarny, dotyczący zarówno szeroko rozumianego budownictwa oraz działów, praca, edukacja i nauka jak i ochrona środowiska. Strony pracodawców i pracobiorców liczą także na współpracę z Radą ds. Kompetencji w Budownictwie. W pracach tej grupy ważne są także sprawy związane z zapotrzebowaniem rynku pracy

w budownictwie na pracowników migracyjnych – w różnych kontekstach (warunków zatrudnienia i pobytu, uznawania kwalifikacji i dostosowania do standardów pracy w Polsce, czasu pracy, monitoringu zapotrzebowania na prace cudzoziemców w poszczególnych podsektorach).

• Grupa Robocza ds. opracowania wzorcowego taryfikatora kwalifikacyjno-płacowego dla sektora budownictwa oraz obsługi nieruchomości ma zająć się pracą nad rekomendacją taryfikatora kwalifikacyjno-płacowego w budownictwie. Zainteresowane są tym nie tylko związki pracodawców i zawodowe ale także inne organizacje budownictwa. Należy podkreślić, że w tej inicjatywie nie chodzi o szczegółowe tabele płac. Chodzi o rozpoznanie i próbę określenia wzajemnych relacji wynagrodzeń na wszystkich poziomach w budownictwie, a jeśli to możliwe

– także obsłudze nieruchomości – w relacji do posiadanych kwalifikacji i zajmowanych

stanowisk pracy. W tym zakresie panuje chaos w sektorze. Konsekwencją braku relacji pomiędzy poziomem kwalifikacji i odpowiedzialności zawodowej a wynagrodzeniami jest obecna sytuacja na rynku pracy i chroniczny niedobór wykwalifikowanych pracowników. Ten chaos wpływa na brak zainteresowania młodych ludzi pracą w budownictwie i na niską atrakcyjność tej branży dla potencjalnych specjalistów. Mamy jeden z największych

rynków pracy w budownictwie w Europie i jednocześnie jeden z mniej atrakcyjnych dla pracownika i osób uczących się w zawodach budowlanych, bo nie tylko wynagrodzenia są czterokrotnie niższe niż w Europie Zachodniej i Północnej, ale też ścieżki kariery są całkowicie nieczytelne.

Przyjęte założenie pozwala ominąć „rafę” różnic regionalnych w wynagrodzeniach. Przyjęte założenie nie oznacza jednak, że związki zawodowe rezygnują z działań układowych i negocjacji płac i uważają, że sama wysokość wynagrodzeń, szczególnie na niższych poziomach podwykonawstwa jest w polskim budownictwie satysfakcjonująca.

• Grupa Robocza ds. rynku pracy w Sektorze Produkcji Wyrobów Budowlanych ma przede wszystkim zająć się bieżącymi problemami sektora. W sektorze produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie w sektorze produkcji cementu, wapna, gipsu i pokrewnych mamy problem emisji gazów cieplarnianych, w kontekście polityki klimatycznej UE. Potencjalna ucieczka emisji (czyli produkcji) poza Unię a także dumping w zakresie cen importowanych spoza Unii wyrobów stanowi realne zagrożenie dla istnienia tego przemysłu w Polsce. Trwają negocjacje wokół mechanizmu podatku granicznego CBAM, w których związki zawodowe biorą udział. To jest właściwy a być może ostatni moment, by Zespół Trójstronny włączył się w tę debatę.

(red)

Europejski Urząd Pracy wciąż w budowie

Komitet Stały ds. Budownictwa Europejskiej Federacji Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa Spotkał się (zdalnie) z Dyrektorem Wykonawczym Europejskiego Urzędu Pracy Cosminem Boiangiu. Dyrektor ELA przedstawił dotychczasowe działania Urzędu i plany na najbliższe lata. ELA, mający docelowo siedzibę w Bratysławie, wciąż jest w stadium organizacji. W posiedzeniu brał udział Jakub Kus, członek Komitetu Stałego Budownictwa.

Czym zajmuje się Europejski Urząd ds. Pracy? Działania Urzędu obejmują w zasadzie cztery obszary: swobodny przepływ pracowników, koordynację zabezpieczenia społecznego, delegowanie pracowników i pracę nierejestrowaną.

W tych obszarach ELA: ułatwia dostęp do informacji i usług – w tym koordynuje sieć EURES, poprawia współpracę i wymianę informacji między krajami UE, koordynuje uzgodnione i wspólne inspekcje; prowadzi analizy i oceny ryzyka, wspiera kraje UE w zakresie rozwoju potencjału, wspiera kraje UE w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej i pośredniczy między krajami UE w rozwiązywaniu sporów transgranicznych.

Urzędem kieruje Zarząd, w skład którego wchodzi po jednej osobie z każdego kraju UE, 2 osoby z Komisji Europejskiej, jeden niezależny ekspert wyznaczony przez Parlament Europejski oraz czterech przedstawicieli organizacji partnerów społecznych na szczeblu UE.

Obserwatorami mogą być przedstawiciele krajów

pozaunijnych, stosujących przepisy UE należące do kompetencji ELA oraz przedstawiciele innych agencji UE działających w sprawach zatrudnienia i społecznych. Bezpośrednio za kierowanie Urzędem odpowiedzialny jest Dyrektor Wykonawczy

Rok 2021 będzie rokiem przejściowym dla Europejskiego Urzędu ds. Pracy (Urząd; ELA), co obejmuje przeprowadzkę do Bratysławy oraz osiągnięcie autonomii finansowej. Do Urzędu włączone zostaną Europejski

Urząd Koordynacji (ECO) sieci EURES i europejska platforma zajmująca się pracą nierejestrowaną.

Urząd będzie gotowy wyjść poza dotychczasową „strategię dwóch priorytetów” (tj. „ułatwienie dostępu do informacji na temat mobilności pracowników” oraz „koordynację i wsparcie uzgodnionych i wspólnych inspekcji”). Do końca 2021 r. nadal będzie funkcjonować przy zaledwie 60% wszystkich pracowników, czyli 60% swojego budżetu oraz stopniowo przyjmować kierownictwo średniego szczebla. Docelowo Urząd będzie

zatrudniał ok. 140 osób (w tym krajowych oficerów łącznikowych). Obecnie zatrudnia kilkadziesiąt osób. Polskim oficerem łącznikowym w ELA jest Magdalena Klimczak-Nowacka, która nawiązała kontakt z polskimi związkami zawodowymi i uczestniczyła już w kilku seminariach tematycznych organizowanych przez ZZ „Budowlani”.

Europejska Federacja Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa i należące do niej związki zawodowe mają swoich przedstawicieli w Grupie Interesariuszy ELA

(Antonius Allgaier-niemiecki IG BAU, Hanna Björknäs - szwedzki Byggnads oraz Josef Muchitsch - austriacki ÖGB) a także w grupach roboczych: ds. mediacji (Thilo Janssen, EFBWW, Velichka Mikova – bułgarski CITUB), ds. inspekcji (Piet Van den Bergh – belgijski CSC-ACV, Christian Fölzer - austriacki ÖGB), ds. informacji (Ellen Hoeijenbos – holenderski FNV) oraz Platformie Pracy Niedeklarowanej (Tom Deleu – Sekretarz Generalny EFBWW).

(jk/pip/efbww)

Z WYDARZEŃ W ŚWIATOWYM RUCHU

Brazylia

Minha Casa Minha Vida („Mój dom, moje życie”) - największy w Brazylii

program budownictwa socjalnego, którego celem jest budowa miliona domów, jest zagrożony cięciami budżetowymi.

W kwietniu ubiegłego roku prezydent Brazylii Jair Bolsonaro podpisał opóźniony budżet federalny na 2021 r., który obejmował zmniejszenie budżetu mieszkaniowego rządu, co grozi sparalizowaniem budowy 200.000 projektów mieszkaniowych.

Masowe cięcia w rządowym projekcie mieszkaniowym zaszkodzą również krajowemu przemysłowi budowlanemu, który już odnotował 7 % spadek w 2020 r. z powodu pandemii COVID-19.

W odpowiedzi BWI wezwało stowarzyszoną firmę, MRV Engineering Workers Network do oceny sytuacji. MRV jest największą firmą zajmującą się budową domów w Brazylii i jedną z najbardziej dotkniętych cięciami w budżecie mieszkaniowym. Liderzy związkowi powiedzieli, że ocenią wpływ cięć budżetowych na projekty budowlane w kraju i wezwą pracodawców brazylijskiej Izby Przemysłu Budowlanego (CBIC) oraz inne podmioty, aby wezwały prezydenta Bolsonaro do cofnięcia jego decyzji.

Kolumbia

Międzynarodowy Związek Pracowników Budownictwa (BWI)

wyraził zamiar wysłania związkowej delegacji do Kolumbii, aby ocenić pogarszającą się sytuację dot. poszanowania praw człowieka.

W oświadczeniu, wydanym wspólnie z Amerykańską Konfederacją Związków

Zawodowych (TUCA) i innymi światowymi związkami, BWI poinformowało, że chce ocenić przypadki przemocy policji, aresztowań i zaginięć, będących odpowiedzialnością rządu na masowe protesty związków zawodowych przeciwko ubóstwu, przemocy i nierównościom w systemach opieki zdrowotnej i edukacji.

Światowe związki zawodowe wydały oświadczenie po tym, jak 14 maja Panamerykańska Komisja Praw Człowieka (IACHR) zwróciła się do rządu Kolumbii o umożliwienie wizyty w kraju i zbadanie zgłoszonych przypadków łamania praw człowieka.

Protesty w Kolumbii rozpoczęły się 28 kwietnia 2021 r., kiedy związki zawodowe zorganizowały wielki protest przeciwko podwyższaniu podatków, korupcji i „reformie opieki zdrowotnej”, zaproponowanej przez prezydenta Ivana Duque Marqueza.

Aby uspokoić protestujących, prezydent Duque 2 maja wycofał się z proponowanego podatku, utrzymując jednak, że wspomniana „reforma” jest „konieczna”. Protesty nie ustały, a jak wskazywali demonstranci - rząd Duque nie negocjował z nimi innych ich żądań.

Ukraina

Międzynarodowy Związek Pracowników Budownictwa (BWI) oraz Europejska Federacja Pracowników Przemysłu Budowlanego i Drzewnego (EFBWW) dołączyły do firmy PROFBUD w piśmie, skierowanym do ukraińskiego parlamentu, wyrażając pełne poparcie dla planowanych działań, które mają na celu wprowadzenie zakazu stosowania azbestu w miejscach pracy.

We wspomnianym piśmie, skierowa-

nym do Rady Najwyższej, przewodniczącego ukraińskiego parlamentu i przewodniczącego Komisji Zdrowia Publicznego, Pomocy Medycznej i Ubezpieczeń Medycznych, związki zawodowe z zadowoleniem przyjęły złożenie projektu ustawy 4141, która ma na celu zakazanie stosowania chryzotyłu azbest na stanowiskach pracy.

BWI i EFBWW wskazują, że proponowana ustawa jest ważnym, pierwszym krokiem w kierunku wyeliminowania azbestu jako zagrożenia w miejscu pracy, które jak stwierdzili, odebrało życie wielu pracownikom.

PROFBUD informuje, że działania te są znaczącym przełomem w ich kampanii na rzecz zakazu stosowania azbestu. Stwierdzono, że azbest nadal używany na Ukrainie do produkcji wyrobów cementowo-budowlanych, co bezpośrednio naraża pracowników sektora budowlanego.

„Na Ukrainie jesteśmy świadomi szkód, jakie materiały azbestowe mogą wyrządzić zdrowiu pracowników. Sytuację pogarszają pracodawcy, którzy nie przestrzegają przepisów BHP i pozbawiają swoich pracowników odpowiednich środków ochrony indywidualnej. Ciągłe narażenie pracowników na azbest jest potencjalnie śmiertelne. Dziękujemy BWI i EFBWW za wsparcie naszej kampanii, która, jak wierzymy, w dużym stopniu przyczyniło się do uchwalenia prawa” - powiedział prezes PROFBUD Wasyl Andrejew.

USA

Międzynarodowy Związek Pracowników Budownictwa (BWI)

wyraził swoje oburzenie z powodu doniesień o pracy przymusowej, handlu ludźmi i nieplaceniu wynagrodzeń, czego doświadczają indyjscy robotnicy budowlani, budujący

świątynię Bochasanwasi Akshar Purushottam Swaminarayan Sanstha (BAPS) w New Jersey w Stanach Zjednoczonych.

Powołując się na New York Times, który jako pierwszy ujawnił tę historię, BWI wskazuje, że indyjscy robotnicy zostali zwabieni przez BAPS do pracy w USA pod fałszywymi pretekstami. Robotnicy skarżyli się, że wykonują wyczerpującą pracę w zamian za niewolniczą płacę 1 dolara za godzinę. Powiedzieli, że zostali zamknięci na terenie świątyni, gdzie pracowali przez 13 godzin każdego dnia, „podnosząc duże kamienie, obsługując dźwigi i inne ciężkie maszyny, budując drogi, kanały burzowe, kopiąc rowy i odgarniając śnieg”.

„To nikczemna i przerażająca zbrodnia przeciwko pracownikom. Praca niewolnicza nie może mieć miejsca w naszych społeczeństwach. Jest nieludzka i wyraźnie zła. Chwalimy odwagę robotników, którzy ujawnili tę niesprawiedliwość i przeciwstawili się temu straszliwemu wyzyskowi” - powiedział sekretarz generalny BWI Ambet Yuson.

„Wzywamy władze USA do wykorzystanie wszystkich instrumentów prawa, aby pociągnąć do odpowiedzialności wszystkich odpowiedzialnych za tę potworność i zapewnić, że wspomniani pracownicy będą bezpieczni i w pełni wynagradzani” - powiedział Yuson.

BWI wezwało również rząd Indii do podjęcia wszelkich niezbędnych kroków w celu wymierzenia sprawiedliwości, w tym wszczęcia dochodzenia w sprawie praktyk rekrutacyjnych i kontraktowych BAPS, który podobno ma bliskie powiązania z premierem Indii Narendrą Modim i rządzącą partią Bharatiya Janata.

„BWI dołącza do swoich indyjskich filii związków zawodowych, rzucając wyzwanie administracji Premiera Modiego, aby zerwała stosunki z BAPS i podjęła działania prawne w jak najszerszym zakresie

” - powiedział Yuson.

Federalne Biuro Śledcze (FBI), Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Departament Pracy dokonały „nalołu” na świątynię BAPS w New Jersey, po którym nastąpił proces cywilny z powództwa poszkodowanych pracowników.

Brazylia

Zrzeszony z BWI Związek Pracowników Stolarskich Sao José Dos Pinhais (SOMSJOP) w Brazylii podpisał deklarację z 16 firmami z branży drzewnej, wzywając Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) do uznania zdrowych i bezpiecznych warunków pracy za podstawowe prawo wszystkich pracowników.

Spośród 16 firm, 2 wyróżniły się wielkością i zasięgiem. Pierwsza SIMOVEN to związek pracodawców, który reprezentuje 9 innych firm branży drzewnej. Druga zaś to Arauco - firma o zasięgu międzynarodowym.

W ramach kampanii związkowej, która była częścią obchodów BWI z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci Pracowników, SOMSJOP skierował związkowców do różnych firm z branży drzewnej, przekonując je do podpisania „Deklaracji Miejsc Pracy”. Związek przypominał także o dużej roli zapewnienia swoim pracownikom środków ochrony osobistej oraz kwestii BHP w celu zapobiegania wypadkom i chorobom w miejscu pracy.

„Kampania okazała się wielkim sukcesem. Chociaż firmy są jeszcze bardzo daleko od miejsca, w którym chcielibyśmy się jako związek znaleźć, to skutecznie promujemy bezpieczeństwo i higienę pracy jako podstawowe prawo wszystkich pracowników” - powiedziała przewodnicząca SOMSJOP, Rita Assis.

U PRACOWNICZYM

Świat

OPZZ informuje:

1 czerwca br., w siedzibie OPZZ odbyło się spotkanie związane z projektem międzynarodowym pt. „Związki zawodowe mówią „tak” rewitalizacji: budowanie siły związkowej poprzez partnerstwo międzypokoleniowe”. Spotkanie rozpoczęła wiceprzewodnicząca OPZZ Barbara Popielarz, która jest koordynatorem projektu. Powitała uczestników projektu: Andrzeja Gogołka ze Związku Zawodowego Dyżurnych Ruchu PKP Bydgoszcz, Radosława Jadwiżuka ze Związku Zawodowego Górników w Polsce LW „Bogdanka” S.A., Ewę Ochenduszkę z Oddziału ZNP Warszawa Rembertów” oraz Mirosława Grzybka z Federacji Związków Zawodowych „Metalowców i Hutników” oraz inne osoby współpracujące w ramach projektu.

Podczas spotkania uczestnicy podzielili się swoimi spostrzeżeniami i oczekiwaniami. Przeanalizowano szerokie kwestie dotyczące związków zawodowych. Poruszono wiele tematów m.in.: statystyki związkowej i uzyskiwania dostępu danych z podziałem na wiek, oddziaływania związków zawodowych w kontekście rekrutacji nowych członków włączając w to młodych ludzi, narzędzia i sposoby komunikowania się między członkami jako kanały dotarcia do obecnych i przyszłych młodych związkowców, możliwości prowadzenia kampanii skierowanych do młodych ludzi, tworzenie silnych autonomicznych struktur młodzieżowych w związkach zawodowych, zaangażowania młodych ludzi i struktur młodzieżowych w procesy decyzyjne, politykę związków zawodowych wobec młodych ludzi w tym budowanie ich potencjału działaczy związkowych.

Na przełomie czerwca i lipca odbędą się webinaria z udziałem delegacji z wszystkich krajów biorących udział w projekcie, na którym analizowane będą zagrożenia i możliwości związków zawodowych. Uczestnicy będą mieli możliwość podzielenia się między sobą dobrymi praktykami i wypracowania jednocześnie strategicznych celów i decyzji włączających młodych ludzi w strukturę związku i jego zadania.

Unia Europejska

OPZZ informuje:

Jak wynika z badań Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych (EKZZ) pracownicy w połowie państw członkowskich UE są pozbawiani ustawowej płacy minimalnej ze względu na swój wiek, zawód lub niepełnosprawność.

Pracownicy są najczęściej wykluczani z ustawowej płacy minimalnej i otrzymują wynagrodzenie poniżej stawki minimalnej poprzez dyskryminację ze względu na wiek - 8 państw członkowskich odlicza do 70% rzeczywistej stawki dla osób poniżej 21 roku życia.

18-latek pracujący na pełny etat w Holandii zarobiłby tylko 10,917 euro rocznie, zamiast minimum 21,835 euro (z wyłączeniem płatności urlopowych).

Poniżej są przedstawione niektóre wyjątki (w tym stawki poniżej minimalnej) od ustawowej płacy minimalnej w poszczególnych krajach członkowskich:

Młodzi ludzie: Niemcy, Grecja, Irlandia, Łotwa, Luksemburg, Holandia, Portugalia, Rumunia.

Inne: Cypr, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry (pracownicy robót publicznych, pracownicy domowi), Malta (marynarze), Portugalia (tu osoby niepełnosprawne mogą otrzymywać tylko połowę ustawowej płacy

minimalnej), Hiszpania ...

Ustalenia EKZZ opierają się na wnioskach z dochodzeń Rady Europy w sprawie naruszeń prawa do sprawiedliwego wynagrodzenia oraz na ocenie wpływu proponowanej przez Komisję Europejską dyrektywy w sprawie „odpowiednich płac minimalnych”.

Dokument Komisji stwierdza, że zamiast ułatwiać dostęp do rynku pracy, odstępstwa od ustawowej płacy minimalnej „mogą pogłębiać istniejące nierówności wśród słabszych grup pracowników”.

Związki zawodowe współpracują z europarlamentem, aby naciskać na wprowadzenie zakazu wyłączeń z ustawowej płacy minimalnej, w tym stawek poniżej minimalnej, które zdaniem Rady Europy w różnych przypadkach naruszają standardy praw człowieka.

Zastępca sekretarza generalnego ETUC Esther Lynch powiedziała:

„Fundamentalna koncepcja płacy minimalnej jest podważana w całej Europie przez luki w prawie, które pozwalają wielkim firmom traktować młodych ludzi, kobiety i pracowników migrujących jako tanią siłę roboczą”

„Zamiast pomagać najsłabszym członkom społeczeństwa w znalezieniu pracy, te wyjątki od ustawowej ochrony płacy minimalnej pomagają utrzymać ich w ubóstwie”

„Płacenie płac poniżej minimalnej płacy, które bardzo często stanowią naruszenie międzynarodowych standardów praw człowieka, powinno być zakazane w całej Europie”

„Ci pracownicy wykonują tę samą pracę, płacą te same podatki, ich jedzenie i czynsz kosztują tyle samo, więc nie ma żadnego uzasadnienia, aby płacić im mniej”.

Zródło: konkluzje Rady Europy”

Zebrał Cezary Izdebski

Spotkanie Komitetu Wykonawczego EFBWW - intensywna, choć wciąż zdalna praca Federacji

W dniu 1 czerwca br. odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego Europejskiej Federacji Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa (EFBWW). Po raz kolejny członkowie władz Federacji spotkali się w trybie zdalnym, bowiem wciąż nie wszyscy przedstawiciele krajowych związków mogliby przybyć na posiedzenie organizowane w Brukseli. W spotkaniu wziął udział Jakub Kus, sekretarz ZZ „Budowlani”, reprezentujący polskie związki zawodowe budowlanych, drzewiarzy i leśników we władzach EFBWW.

Podczas kilkugodzinnego posiedzenia omówiono sytuację wewnętrzną w Federacji i na rynkach pracy w krajach członkowskich, przyjęto sprawozdanie finansowe Federacji za 2020 r i projekt budżetu na 2021. Dokonano przeglądu sytuacji w związkach – organizacjach członkowskich Federacji. Pandemia COVID-19 ma wyraźny wpływ na poziom zorganizowania w związkach. Tylko w dwóch krajach zaobserwowano wzrost liczby członków organizacji związkowych.

Członkowie KW EFBWW przyjęli informację o działaniach komitetów stałych Federacji – ds. budownictwa i przemysłu drzewnego i meblarskiego oraz grup koordynacyjnych ds. BHP i europejskich rad zakładowych. Omówili ponadto działania i inicjatywy EFBWW w obszarach: zmian w regulacjach dotyczących ubezpieczeń społecznych (rozporządzenie 883), udziału w pracach Europejskiego Urzędu Pracy (ELA), wdrożenia mechanizmu podatku granicznego CBAM i planowanych zmian w systemie handlu emisjami EU-ETS, europejskiego programu „Fala Renowacji” i Strategii

European Federation of Building and Woodworkers

Odbudowy. Omówiono także kampanie na rzecz zmian w dyrektywie o chorobach zawodowych, kampanii dot. podwykonawstwa w budownictwie, kampanii na rzecz równości płci.

Członkowie Komitetu omówili także formy komunikacji Federacji w 2021. Do października 2021 spotkania władz i posiedzenia tematyczne będą odbywały się nadal w formie zdalnej. Miniony i pierwsze miesiące bieżącego roku były czasem bardzo intensywnej pracy Federacji w wielu obszarach. Zdalny tryb pracy pozwolił na organizację znacznie większej ilości spotkań niż w okresie „przedcovidowym”. Z punktu widzenia polskich związków pozytywne jest to, że taki tryb pozwolił na zapewnienie tłumaczeń na język polski na wielu spotkaniach i pozwolił znacznie poszerzyć liczbę ich uczestników. Gospodarzem kilku spotkań tematycznych był Związek Zawodowy „Budowlani”.

W posiedzeniu KE EFBWW wzięli udział również zaproszeni goście z dyrekcji generalnych Komisji Europejskiej, ELA i BWI (Międzynarodowej Organizacji Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego. Komitet przyjął dwa stanowiska: w sprawie firm i pracowników z krajów trzecich na europejskim rynku budowlanym oraz w sprawie mechanizmu węglowego podatku granicznego CBAM i EU-ETS.

JK

Obradowała Rada Okręgu Małopolskiego ZZ „Budowlani”

W dniu 16.06.21r. odbyło się posiedzenie Rady Okręgu Małopolskiego ZZ „Budowlani”. Wszyscy zebrani wyrazili ogromne zadowolenie z faktu, że po raz pierwszy od 1,5 roku spotkanie odbyło się normalnie – „twarzą w twarz”.

Zebranych przywitał przewodniczący Okręgu kol. Zdzisław Kuczyński. Przedstawił proponowany porządek obrad, który został przyjęty przez członków Rady. Wybrano Komisję Uchwał i Wniosków oraz Skrutacyjną do głosowań tajnych. Przedstawione zostało sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu oraz sprawozdanie finansowe za 2020 rok.

Przewodniczący zapoznał zebranych z przygotowanym przez Zarząd planem szkoleń i pracy na 2021r, który również został przyjęty przez Radę Okręgu. Przewodnicząca Okręgowej Komisji Rewizyjnej kol. Anna Biessiekierska przedstawiła sprawozdanie z

kontroli Zarządu Okręgowego. Zawniosowała o przyjęcie sprawozdania za 2020 /wykonanie preliminarza/ i preliminarza budżetowego na 2021r, przygotowanego przez Zarząd Okręgu.

Rada w głosowaniu przyjęła sprawozdania i preliminarz. Przewodnicząca OKR wystąpiła z wnioskiem o udzielenie absolutorium dla Zarządu Okręgu za 2020 rok. Po głosowaniu wniosku komisja skrutacyjna, w składzie kol. Paweł Dudzik i Jarosław Wyrwa, stwierdziła udzielenie absolutorium wszystkim członkom Zarządu. Koleżanka Ewa Nęcek zapoznała zebranych z aktualną sytuacją finansową Okręgu. Zebrani uzgodnili także następny termin zebrania Rady Okręgu na dzień 15 września br. Rada zobowiązała Przewodniczącą Okręgu do terminowego dostarczenia dokumentów z posiedzenia Rady do Zarządu Krajowego.

ZK

Stacjonarne posiedzenie Rady Okręgu Świętokrzyskiego

11 czerwca, w Ameliówce pod Kielcami odbyło się pierwsze w tym roku stacjonarne posiedzenie Rady Okręgu Świętokrzyskiego. Na zaproszenie przewodniczącej Okręgu Anny Bujnowskiej uczestniczyli w nim członkowie Rady, Okręgowej Komisji Rewizyjnej oraz zaproszeni goście. W imieniu przewodniczącego Związku Zbigniewa Janowskiego w posiedzeniu wziął udział sekretarz krajowy Związku ds. organizacyjnych Tomasz Nagórka. W spotkaniu, które odbyło się tuż po zakończeniu posiedzenia, uczestniczyli przyjaciele Okręgu: Ryszard Barwinek (obecnie prezes Klubu Sportowego „Stella” w Kielcach) oraz Henryk Milcarz, prezes

Wodociągów Kieleckich Sp. z o.o.).

Posiedzenie rozpoczęło się od uczczenia minutą ciszy działaczy Związku Zawodowego „Budowlani” z regionu świętokrzyskiego, którzy odeszli w minionym czasie.

Spotkanie prowadziła Anna Bujnowska. Przewodnicząca podkreślała, że cieszy ją fakt, iż udało się zorganizować spotkanie stacjonarne, które było wielokrotnie odkładane z powodu dużej liczby zachorowań na koronawirusa i obowiązującymi wcześniej ograniczeniami.

Przewodnicząca Bujnowska szczegółowo przedstawiła sprawozdanie z działalności Okręgu w ubiegłym roku. Pomimo pandemii Biuro Okręgu Świętokrzyskiego prowadziło

chcielibyśmy zainicjować działania na rzecz powołania do życia krajowej sekcji ds. przemysłu materiałów budowlanych kadencji 2020-2025” - stwierdził sekretarz krajowy Związku.

W trakcie posiedzenia głos zabrala Anna Radosz (Spółdzielnia Mieszkaniowa „Hutnik” - działacz Lewicy), która jest koordynatorem Okręgu Świętokrzyskiego ds. spółdzielczości mieszkaniowej. Zwróciła uwagę na rządowe propozycje zmian w polityce mieszkaniowej oraz na konieczność uwzględnienia w niej potencjału spółdzielni mieszkaniowych.

Już z udziałem gości - przyjaciół Okręgu Świętokrzyskiego: Ryszarda Barwinka oraz Henryka Milcarza odbyła się uroczysta część spotkania w Ameliówce. Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego w podziękowaniu za działalność na rzecz Związku Zawodowego „Budowlani” oraz za

stałą obsługę organizacji podstawowych. W trakcie ubiegłego roku Okręg Świętokrzyski podejmował lub uczestniczył w wielu inicjatywach i spotkaniach, promujących „Budowlanych” w regionie. Dużą część swojej pracy Okręg poświęcił m.in. rozwojowi dialogu społecznego w regionie, promocji działalności społecznej inspekcji pracy, czy monitorowaniu wpływu koronawirusa na funkcjonowanie zakładów pracy.

Rada Okręgu Świętokrzyskiego przyjęła sprawozdanie z działalności, a następnie zaaprobowała preliminarz budżetowy na 2021 r., który został wcześniej pozytywnie zaopiniowany przez Okręgową Komisję Rewizyjną. W wyniku tajnego głosowania Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego - w składzie: przewodnicząca: Anna Bujnowska oraz wiceprzewodniczący: Bożena Czupryńska, Janusz Głombiński, Władysław Sołtys oraz Irena Surma - otrzymał absolutorium

za działalność w 2020 r.

Tomasz Nagórka, witając uczestników posiedzenia, podkreślił rolę Zarządu Okręgu Świętokrzyskiego w pracy na rzecz całego Związku Zawodowego „Budowlani”: Chciałbym podziękować przewodniczącej Okręgu Świętokrzyskiego Ani Bujnowskiej oraz całemu Zarządowi Okręgu za pracę w trudnym okresie pandemii. Za działalność na rzecz członków Związku Zawodowego „Budowlani”. Za działalność promującą „Budowlanych” w regionie” - powiedział Tomasz Nagórka.

W trakcie omawiania problematyki mechanizmu podatku granicznego CBAM, który ma zapobiec ucieczce produkcji wysokoemisyjnej z krajów Unii i dumpingowi w produkcji i handlu wyrobami budowlanymi, Tomasz Nagórka zwrócił uwagę, że w Okręgu Świętokrzyskim działa najwięcej organizacji „Budowlanych” w przedsiębiorstwach sektora

przemysłu materiałów budowlanych. „Wydaje się, że jest to dobry moment na reaktywację krajowej sekcji Związ-

ku Zawodowego „Budowlani”, która skupiała w sobie organizacje funkcjonujące w tym sektorze gospodarki. Akurat w Okręgu Świętokrzyskim działa w naszym Związku najwięcej organizacji przy tego typu zakładach pracy. Dlatego przy współpracy z Zarządem Okręgu Świętokrzyskiego

wspieranie jego działań uhonorował Ryszarda Barwinka, zasłużonego działacza naszego ruchu zawodowego, okolicznościowym prezentem. Tę część spotkania uświetnił koncert duetu Emilia Kopeć - skrzypce, Michał Kopeć - pianino.

Red

Rada Okręgu Pomorskiego ZZ „Budowlani” - po dłuższej przerwie, wreszcie bezpośrednio

W Gdańsku, 18 czerwca br., w sali konferencyjnej Hotelu „Amber” odbyło się posiedzenie Rady Okręgu Pomorskiego ZZ „Budowlani”. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Rady Okręgu, przedstawiciele Okręgowej Komisji Rewizyjnej i zaproszeni społeczni inspektorzy pracy z firm, w których obecny jest Związek.

Gośćmi posiedzenia byli: okręgowy inspektor pracy Mariusz Pokrzywinski, zastępca okręgowego inspektora pracy ds. prawno-organizacyjnych Izabela Struczyńska, inspektor pracy Aleksander Zajac oraz sekretarz krajowy ZZ „Budowlani” Jakub Kus. Posiedzenie prowadził wiceprzewodniczący Okręgu Mirosław Konkel.

W pierwszej części spotkania odbyła się bardzo ciekawa i ożywiona dyskusja na temat warunków pracy i problemów występujących w zakresie ochrony pracy w przedsiębiorstwach. Okręgowy inspektor pracy Mariusz Pokrzywinski i pozostali goście z OIP Gdańsk odpowiadali na pytania sip-owców i członków Rady Okręgu. Okręgowy Inspektor Pracy podkreślił, że podpisane niedawno porozumienie o współpracy OIP z Okręgiem Pomorskim „Budowlanych” stanowi dobrą podstawę do zacieśnienia rozwijającego się dobrze od lat współdziałania ze Związkiem. Bardzo cenna jest deklaracja OIP dotycząca świadczenia porad prawnych dla członków Związku – w tym także w siedzibie Okręgu Pomorskiego. Za te kontakty odpowiedzialny będzie inspektor Aleksander Zajac. Przewodniczący Okręgu Mirosław Karpiński podziękował gościom z OIP za deklarację pogłębionej współpracy i podkreślił, że podpisane w Gdańsku porozumienie jest pierwszym w kraju.

W części roboczej posiedzenia Przewodniczący Okręgu przedstawił sprawozdanie z działalności pomorskiej struktury okręgowej w 2020 roku. Elżbieta Czajka w imieniu Okręgowej Komisji Rewizyjnej przedstawiła opinię do sprawozdania i złożyła wniosek o udzielenie absolutorium członkom Zarządu Okręgu za 2020 rok. Członkowie Rady przyjęli sprawozdania Zarządu i w

głosowaniu tajnym jednomyślnie udzielili absolutorium członkom ZO.

Sekretarz krajowy Związku Jakub Kus przedstawił

informację o działaniach Zarządu Krajowego i Rady Krajowej oraz Biura ZK w minionych miesiącach, zwracając szczególną uwagę na merytoryczne obszary działalności i

przyjęte ostatnio stanowiska ZK w sprawie konsekwencji wdrożenia unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności oraz w sprawie planowanego mechanizmu węglowego podatku granicznego CBAM. W trakcie dyskusji poruszono także temat zmian w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych.

Członkowie Rady omówili także plany działań Okręgu w bieżącym roku, w tym plany organizacji Dnia Budowlanych.

Uczestnicy spotkania wyrazili zadowolenie z możliwości odbycia posiedzenia w normalnym trybie, podkreślając potrzebę bezpośredniego kontaktu. Związek powinien nadal korzystać z możliwości, jakie dają spotkania zdalne (online). Nie zastąpią one jednak dyskusji „na żywo”.

(red)

Szkolimy działaczy Budowlanych

Na początku czerwca odbyło się szkolenie dla zarządów organizacji podstawowych z dwóch branż: budownictwo i przemysł materiałów budowlanych. W związku z obowiązującym w kraju stanem epidemii, zajęcia zostały przeprowadzone w formie zdalnej, za pośrednictwem aplikacji ZOOM. Wśród uczestników szkolenia byli reprezentanci organizacji podstawowych z całej Polski.

Uczestników szkolenia przywitał przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani” Zbigniew Janowski. Przewodniczący „Budowlanych” wspominał o niezwykle ważnym dla branży problemie, związanym z koniecznością zatrzymania ucieczki produkcji wysokoemisyjnej z krajów Unii i powstrzymania dumpingu w produkcji i handlu wyrobami budowlanymi. Obecnie Parlament Europejski pracuje nad mechanizmem tzw. podatku granicznego, w skrócie: CBAM. Mechanizm zakłada obciążenie finansowe produktów importowanych do Unii Europejskiej z krajów, które nie prowadzą polityki klimatycznej jak Unia Europejska po to, by ich dostawy nie stanowiły cenowej konkurencji dla odpowiedników unijnych. W ten sposób ma zostać usunięta przewaga

konkurencyjna krajów nieunijnych z punktu widzenia przemysłu przenoszącego produkcję poza granice Unii w celu obniżenia kosztów działalności. Parlament Europejski chce jego wprowadzenia do 2023 roku. „Z punktu widzenia Związku Zawodowego „Budowlani” właściwe regulacje CBAM są kluczowe dla utrzymania produkcji i ochrony rynku pracy w sektorze wyrobów budowlanych w Polsce” - powiedział Zbigniew Janowski.

Szkolenie poprowadzili sekretarze krajowi Związku: Cezary Izdebski (sekretarz krajowy ds. prawnych) i Tomasz Nagórka (sekretarz krajowy ds. organizacyjnych).

Cezary Izdebski omówił kwestie związane z problematyką wypadków przy pracy i wypadków z i do pracy. Tomasz Nagórka poinformował jak przeprowadzić spór zbiorowy w zakładzie pracy.

Szkolenia organizowane przez Biuro Zarządu Krajowego cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony członków zarządów organizacji podstawowych. Dotychczas w 6 zorganizowanych przez nas szkoleniach wzięło udział blisko 150 działaczy Związku Zawodowego „Budowlani”.

Tomasz Nagórka

TO I OWO...

Kawa – choć setki milionów osób zaczyna dzień od wypicia kawy, mało kto wie, że ziarna kawy są pestkami jagód kawowca. Rocznie wypijamy ponad 400 miliardów filiżanek tej najpopularniejszej na świecie używki. Ilość kofeiny w ziarnach kawy zależy przede wszystkim od gatunku – Arabika zawiera ok. 1 – 1,5% kofeiny, natomiast Robusta – od 1,8 aż do 4%. Nie bez znaczenia jest też stopień wypalenia ziaren – kawa z jasno palonych jest mocniejsza od parzonej z ziaren ciemnych, tj. tych dłużej palonych. Istotny jest też sam sposób parzenia – kawa tradycyjnie parzona jest znacznie bogatsza w kofeinę od espresso. Natomiast cappuccino i inne kawy na bazie espresso zawierają tyle samo kofeiny co espresso.

Wieża Sky Walk – Najwyższa w Polsce wieża widokowa (ze ścieżką w chmurach) znajduje się w Świeradowie-Zdroju (województwo dolnośląskie). Mierzy 62 metry wysokości, a z jej górnego tarasu widokowego (na wysokości 55 m) można podziwiać krajobraz Gór Izerskich.

Homar – chwilę po wykluciu waży 0,1 grama, ale waga dorosłych osobników osiąga nawet do 20 kg. To jeden z najstarszych gatunków skorupiaków na świecie. Homar europejski zamieszkuje dna skalne, amerykański woli głębokie i zimne wody. Co ciekawe, co kilka lat organizm homara regeneruje się w stopniu gwarantującym pełną sprawność. Dzięki wysokiemu poziomowi telomerazy organizmy te nigdy się nie starzeją. Umierają na skutek chorób lub stając się ogniwem łańcucha pokarmowego. W restauracjach dania przyrządzane z jednego żywego homara kosztują od 150 do 300 zł, ale bywają też znacznie droższe.

Choroba Alzheimera - szacuje się, że w 2050 roku będzie na nią chorować 1 na 85 osób na świecie. Przy czym skutki tej demencyjnej choroby odczuwać będzie niemal 2 razy więcej kobiet niż mężczyzn. Jest to nieuleczalna, postępująca choroba układu nerwowego, po raz pierwszy opisana w 1906 roku przez niemieckiego neuropatologa Aloisa Alzheimera. Uważa się, że na jej rozwój mają głównie wpływ czynniki środowiskowe – zwłaszcza choroby cywilizacyjne, takie jak cukrzyca, nadciśnienie i otyłość, nieprawidłowy tryb życia, brak aktywności fizycznej oraz przewlekły stres.

CENTRUM PROMOCJI ZDROWIA
SANVIT
Sanatorium Uzdrowiskowe

LATO w pełni

**Pobyty hotelowe,
rehabilitacyjne,
pocovidowe.**

**Atrakcyjne ceny
- skuteczna kuracja!**

**Zadzwoń
54 283 77 07**

Centrum Promocji Zdrowia „Sanvit” Sp. z o.o. Sanatorium Uzdrowiskowe w Ciechocinku,
tel. 54 283 77 07, marketing.ciechocinek@sanvit.eu, www.sanvit.pl

HUMOR

☺☺☺

Dziadek:
- Wnuczku! Jak się nazywa ten cwany Amerykaniec, co mi kawę non stop na obrus wylewa?

Wnuczek:

- Parkinson, dziadku, Parkinson...

Dziadek:

- A ten okropny Niemiec, co mi wszystko chowa?

Wnuczek:

- Alzheimer, dziadku, Alzheimer...

☺☺☺

Żona pyta męża:

- Kochanie, czy ty uważasz mnie za idiotkę?

- Nie. Ale mogę się mylić.

☺☺☺

Przychodzi ateista do księdza.

- Proboszczu, mam problem, bo nie wierzę w Boga. Co robić?

Ksiądz, z uśmiechem na twarzy, odpowiada:

- Synu, po pierwszym zawale ci przejdzie....

☺☺☺

Żona do męża:

- Jak za ciebie wychodziłam, byłam głupia i ślepa.

Mąż:

- No widzisz z ilu chorób cię wyleczyłem ...

☺☺☺

Spotkało się dwóch kolegów:

- Słuchaj, wczoraj udawałem chorego, żeby wcześniej wyjść z pracy.

- I co, udało się?

- Tak, tylko dziś 4 osoby nie przyszły, bo podobno je zaraziłem...

☺☺☺

Pracownik banku próbuje wytłumaczyć klientowi zasady płacenia na raty.

Proszę pana, najpierw płaci pan niewielką sumę, a potem przez 3 miesiące nie płaci pan nic.

Na to klient:

- To pan mnie zna?

☺☺☺

Szef pyta sekretarkę:

- Czy wysłała pani fax do Kowalskiego?

- Tak, wysłałam.

- To niech wyśle pani jeszcze do Nowackiego.

- Ale szefie, my nie mamy więcej faxów.

☺☺☺

Kierownik działu staje przed tokarką i załamuje ręce, patrząc na tokarza.

- Tyle razy wam mówiłem, że w pracy pić nie wolno.

Wczoraj, gdy był pan trzeźwy, byłem taki szczęśliwy.

- Wczoraj, panie kierowniku, pan był szczęśliwy, a dzisiaj moja kolej...

☺☺☺

Konduktor w pociągu zwraca się do podróżującej z psem blondynki:

- Czy pani zapłaciła za tego psa?

- Ależ skąd! Dostałam go na urodziny!

☺☺☺

Mąż wraca do domu z pracy, patrzy, a żona spazmatycznie szlocha.

- Czuję się okropnie - mówię do niego. - Prasowałam twój garnitur i wypaliłam wielką dziurę na tyle twoich spodni.

- Nie przejmuj się tym - pociesza ją mąż. - Pamiętaj, mam drugie spodnie do tego garnituru.

- Tak, na szczęście! - mówi żona, wycierając łzy. - Dzięki temu mogłam naszyć fatę.

☺☺☺

Do księgarni wchodzi kobieta w żałobie, trzymając w ręku książkę „Grzyby wokół nas”. Księgarz ściska jej rękę:

- Szczere wyrazy współczucia, wyrażam nadzieję, że poprawiło te błędy!

☺☺☺

Syn zwraca się do ojca:

- Tatusiu, kup mi rewolwer! No kup mi... Musisz mi kupić!

- Cicho! - reaguje zdecydowanie ojciec. - Nie kupię ci!

- Ale ja uważam, że powinienś mi kupić!

- A ja uważam, że nie i basta! W końcu, kto tu jest głową rodziny?!

- Na razie ty. Ale gdybyś mi kupił rewolwer...

☺☺☺

Siedzi wędkarz nad rzeką. Podchodzi facet:

- Nie widział pan tu kobitki w fioletowej sukience?

- Aaaa... tak, jakieś 5 minut temu...

- No to jak się pośpieszę, to ją dogonię!

- Wątpię, dzisiaj w rzece bardzo silny prąd.

☺☺☺

Eskimos ciągnie na sankach lodówkę. Widzi go drugi i pyta:

- Po co ci ta lodówka, jest minus 20 stopni?

- A niech się dzieciaki trochę ogrzeją.

☺☺☺

Na zajęcia „nauki jazdy” przychodzi starszek:

- Chciałbym się zapisać na kurs prowadzenia autobusów.

- Dziadku, a trochę na to nie za późno?

- Nie... Byłem u lekarza na badaniach, żeby sobie przedłużyć prawo jazdy na moje auto i on mi powiedział, że w tym wieku, to najlepiej

jeździć autobusem...

☺☺☺

Budowlani

Ogólnopolski Magazyn Społeczno-Zawodowy

Adres redakcji: 00-641 Warszawa,

ul. Mokotowska 4/6

tel.: 22 825 60 61-62,

faks: 22 825 11 23

e-mail: info@zbbudowlani.pl

Redaktor naczelny:

Jakub Kus

Redaktor wydania: Aleksandra

Suchocka

Zespół: Tomasz Nagórka, Barbara

Pałka, Małgorzata Sokolowska,

Cezary Izdebski

Skład i łamanie: Robert Żwirski

Wydawca i dystrybucja: Związek

Zawodowy „Budowlani” 00-641

Warszawa, ul. Mokotowska 4/6

Druk: Grupa ZPR Media S.A.

Drukarnia Prasowa

ul. Jubilerska 10,

00-939 Warszawa

SUDOKU DLA ROZ- RYWKI

Należy wypełnić diagram w taki sposób, aby w każdym poziomym wierszu, w każdej pionowej kolumnie i w każdym dziewięciopółowym kwadracie 3x3 znalazły się cyfry od 1 do 9. Cyfry w kwadracie oraz kolumnie i wierszu nie mogą się powtarzać.

1			8		6			
8	5	3	9					
		9	1	7				
9		5				8	2	
	2						1	
						9		6
	3				2		6	
						1		9
		6					5	3